
This is the **published version** of the article:

Romero Franco, Marina; Corro Iglesias, Cristina, dir. La Influència dels àlbums en el desenvolupament del llenguatge dels 0-3 anys. Bellaterra: Universitat Autònoma de Barcelona, 2021. 54 pag. (847 Grau en Educació infantil)

This version is available at <https://ddd.uab.cat/record/247544>

under the terms of the license

LA INFLUÈNCIA DELS ÀLBUMS EN EL DESENVOLUPAMENT DEL LLENGUATGE DELS 0-3 ANYS

MEMÒRIA DEL TREBALL FINAL DE GRAU

Autora: Marina Romero Franco

Tutora: Cristina Correro Iglesias

Facultat: Ciències de l'Educació

Grau: Educació Infantil

Departament: didàctica de la llengua
i la literatura, i les ciències socials

Bellaterra, 5 de juny del 2021

AGRAÏMENTS

Per elaborar aquest treball de final de grau he comptat amb l'ajuda i suport de moltes persones a les quals m'agradaria donar les gràcies.

En primer lloc a la tutora d'aquest treball, la Dra. Cristina Correro. Els teus coneixements, consells i guia han fet possible la realització d'aquest treball. Però sobretot et vull donar les gràcies per descobrir-me el món de la literatura infantil i juvenil, el qual ara és una de les meves grans passions. Tens tota la meva admiració per la teva saviesa i recerca dins del camp de la didàctica literària, però sobretot perquè com a docent saps transmetre als teus alumnes tota l'emoció i l'entusiasme que sents pels llibres. Personalment aquest entusiasme, m'ha animat a endinsar-me en el món de la literatura i a estimar els llibres com mai abans ho havia fet.

També m'agradaria donar les gràcies a tots els familiars que m'han donat suport no tan sols en aquest treball sinó al llarg de tota la carrera d'Educació Infantil. Aquesta etapa de la meua vida no hauria estat possible sense el vostre amor incondicional, vosaltres m'heu donat força i m'heu omplert d'alegria, gràcies Anna Romero, Carme Franco i Martí Romero.

Tanmateix, vull donar les gràcies a una de les persones més importants de la meua vida, a tu Jordan Sánchez, aquest treball no hauria estat possible sense els teus coneixements informàtics i tots els teus bons consells. Però realment et dono les gràcies perquè ets la persona que sempre estàs al meu costat, i en especial, perquè que creus en mi i en els meus projectes de futur, gràcies de tot cor.

Igualment voldria reconèixer l'ajuda i el suport emocional que he rebut de les meves amigues i companyes d'estudi en els moments més feixucs, moltes gràcies Judith Gómez, Marina Balart i Raquel Motos.

Per últim, voldria agrair la col·laboració i ajuda oferta per les bibliotecàries de l'associació Rosa Sensat, la biblioteca Ponent i biblioteca Vapor Badia.

ÍNDEX

0. RESUM DEL TFG	1
1. PLANTEJAMENT DE TFG	2
2. OBJECTIUS PRINCIPALS	3
2.1. Hipòtesis d'investigació	3
2.2. Preguntes d'investigació	3
3. MARC TEÒRIC	4
3.1. Definició dels àlbums	4
3.2. Tipologies d'àlbums	4
3.3. Estudis sobre el desenvolupament del llenguatge de 0-3	4
3.2. Beneficis de llegir en edats primerenques amb relació al llenguatge	6
3.1.1. El vocabulari	6
3.1.2. La consciència fonològica	7
3.1.3. Les onomatopeies	7
3.1.4. La musicalitat del text	8
A. Les rimes	8
B. La repetició	8
C. Les cançons	9
3.1.5. La tipografia	9
4. METODOLOGIA	10
4.1. Fase 1: selecció del corpus	10
4.1.1. Fonts de selecció	10
4.1.2. Criteris de selecció de les obres	10
4.1.3. Base de dades del corpus	10
4.2. Fase 2: creació de rúbrica per l'anàlisi de dades	11
4.2.1. Paraules	12
4.2.2. Onomatopeies	12
4.2.3. Musicalitat	12
4.2.4. Canvis tipogràfics	13
4.3. Fase 3: recollida i manipulació de dades	13
4.3.1. Transcripció de text	13
4.3.2. Anàlisi del text	13
4.4. Fase 4: anàlisi i interpretació de dades	13
4.5. Fase 5: conclusions finals i recomanacions	13

5. ANÀLISI I INTERPRETACIÓ DE DADES	14
5.1. Anàlisi de les característiques textuais	14
5.1.1. Idioma	14
5.1.2. L'extensió	15
5.1.3. Onomatopeies	17
5.1.4. Musicalitat del text	18
A. Rimes	18
B. Repeticions	18
C. Cançons	19
5.1.5. Tipografia	20
6. DISCUSSIÓ I CONCLUSIONS	21
7. CONSIDERACIONS FINALS	25
8. FONTS D'INFORMACIÓ I BIBLIOGRAFIA	26
9. ANNEXOS	1
9.1. ANNEX 1: Resultats numèrics	1
9.2. ANNEX 2: Obres analitzades.	23

0. RESUM DEL TFG

RESUM:

El present treball de final de grau s'emmarca dins de l'àmbit de recerca de la didàctica de la literatura infantil. Aquest estudi parteix de la premissa que la lectura compartida d'àlbums il·lustrats té múltiples beneficis sobre l'aprenentatge i desenvolupament dels infants, en àmbits com l'alfabetització, l'afectivitat o la cognició. Tanmateix, en aquest estudi volem destacar l'impacte que té llegir amb relació al desenvolupament del llenguatge dels infants. La bibliografia actual mostra que la lectura compartida d'àlbums és una activitat excel·lent per estimular el llenguatge, perquè els adults adapten la seva conducta durant la lectura d'un llibre (adoptant diferents entonacions, destacant sons, repetint frases moltes vegades, llegint amb cantarelles, etc.), i això facilita l'adquisició del llenguatge en els infants. Per aquest motiu l'objectiu principal de la investigació és analitzar quins són els recursos lingüístics en els àlbums de 0-3 anys que poden estar influïent en el desenvolupament del llenguatge durant una lectura compartida. El corpus seleccionat inclou les obres més recomanades per la crítica literària dels últims 10 anys per edats compreses entre els 0 i els 3 anys. Les dades recollides s'analitzaran a través d'una rúbrica d'elaborada a partir de la tesi de Corro (2018). L'estudi es completa amb unes conclusions que pretenen ser una guia per investigadors, educadors, logopedes, bibliotecaris i famílies que estiguin cercant llibres infantils per estimular el llenguatge oral dels infants.

Paraules clau: Literatura infantil, educació literària, àlbums il·lustrats, desenvolupament del llenguatge.

RESUMEN:

El presente trabajo se enmarca en el ámbito de la didáctica de la literatura infantil. Este estudio parte de la premisa que la lectura compartida de álbumes ilustrados tiene múltiples beneficios sobre el aprendizaje y desarrollo de los niños, en ámbitos como son la alfabetización, la afectividad o la cognición. Sin embargo, en este estudio queremos destacar el impacto que tiene leer en relación con el desarrollo del lenguaje de los niños. La bibliografía actual muestra que la lectura compartida de álbumes es una actividad excelente para estimular el lenguaje, porque los adultos adaptan su conducta durante la lectura de un libro (adoptando diferentes entonaciones, destacando sonidos, repitiendo frases muchas veces, tarareando, etc.) y esto facilita la adquisición del lenguaje en los niños. Por este motivo el objetivo principal de la investigación es analizar cuáles son los recursos lingüísticos en los álbumes de 0-3 años que pueden estar influyendo en el desarrollo del lenguaje durante una lectura compartida. El corpus seleccionado incluye las obras más recomendadas por la crítica literaria de los últimos 10 años para edades comprendidas entre los 0 y los 3 años. Los datos recogidos se analizarán a través de una rúbrica de elaboración a partir de la tesis de Corro (2018). El estudio se completa con unas conclusiones que pretenden ser una guía para investigadores, educadores, logopedas, bibliotecarios y familias que estén buscando libros infantiles para estimular el lenguaje oral de los niños.

Palabras clave: Literatura infantil, educación literaria, álbumes ilustrados, desarrollo del lenguaje.

SUMMARY:

The present work is aimed in the field of the didactics of children's literature. This study starts from the premise that the shared reading of picture books has multiple benefits on children's learning and development, in areas such as literacy, affectivity or cognition. However, in this study we want to highlight the impact that reading has in relation to children's language development. The current literature shows that shared album reading is an excellent activity to stimulate language, because adults adapt their behaviour while reading a book (adopting different intonations, emphasizing sounds, repeating phrases many times, humming, etc.) and this facilitates the acquisition of language in children. For this reason, the main objective of the research is to analyse which are the linguistic resources in the 0-3 year old albums that may be influencing the development of language during a shared reading. The selected corpus includes the works most recommended by literary critics of the last 10 years for ages between 0 and 3 years. The data collected will be analysed through a rubric made from the thesis of Corro (2018). The study is completed with some conclusions that are intended to be a guide for researchers, educators, speech therapists, librarians and families who are looking for children's books to stimulate children's oral language.

Keywords: Children's literature, literary education, picture books, language development.

1. PLANTEJAMENT DE TFG

Aquest treball final de grau s'inscriu dins l'àmbit de recerca de la didàctica de la literatura. La investigació pretén descriure com es presenten alguns recursos lingüístics que trobem dins dels àlbums de 0-3 anys, els quals segons diversos estudis afavoreixen l'aprenentatge lingüístic dels més petits.

El motiu principal pel que he escollit aquesta temàtica és que des de que vaig començar la carrera d'Educació Infantil he sentit un gran interès per la literatura infantil com a recurs educatiu. Sempre m'ha fascinat veure com els infants senten una atracció especial per les històries que expliquen els llibres i durant les pràctiques de la carrera vaig comprovar que els àlbums creaven un ambient molt propici de joc, interacció i comunicació. Per mi va ser una gran revelació veure el potencial que tenen els àlbums per estimular el llenguatge. Com a logopeda que soc, de seguida vaig començar a introduir en la meva feina els àlbums, tant per treballar la lectoescriptura com el llenguatge oral. L'experiència que he obtingut d'usar àlbums sempre ha sigut molt positiva, sobretot perquè els infants aprenen a estimar i a gaudir de la lectura i aquesta és una molt bona base per aconseguir millorar altres dificultats. Per aquest motiu, no vaig dubtar en cap moment que volia fer la meva recerca sobre literatura infantil i juvenil. Aquest treball m'ha donat l'oportunitat d'investigar dos àmbits de coneixement pels quals sento molta curiositat: el desenvolupament del llenguatge dels més petits i la didàctica literària.

La recerca ha estat dividida per en diferents apartats i està organitzada de la següent manera:

- En primer apartat, aquest mateix, *el plantejament*, es justifica el motiu d'elecció del treball i s'enumeren els apartats en que es dividirà el treball.
- En el segon apartat, *objectius principals*, es presenten els objectius del treball com també les preguntes d'investigació les quals es formules a partir d'unes primeres hipòtesis.
- En tercer lloc, *el marc teòric*, en el qual es presenten les aportacions teòriques que emmarquen i guien aquesta investigació. El marc teòric tindrà tres grans eixos: la definició d'àlbum, les teories del desenvolupament del llenguatge i els beneficis de la lectura compartida.
- El quart apartat, *la metodologia*, es fa una descripció de totes les fases que es realitzaran pel tractament i l'anàlisi de dades. El qual s'inicia amb la selecció del corpus i finalitza amb la interpretació dels resultats.
- En el quart apartat, es realitza *l'anàlisi i interpretació de dades*, en la qual es fa un buidatge dels resultats numèrics en 6 blocs i s'interpreten a través de la teoria del desenvolupament i la recerca bibliogràfica.
- En cinquè lloc, *la discussió i conclusions*, es fa un resum de les dades analitzades i a través de tots els resultats obtinguts es responen les preguntes inicials d'investigació, així com també les hipòtesis.
- L'últim apartat, *consideracions finals*, s'argumenten les competències adquirides durant el treball i també s'exposen les limitacions del treball i les possibles noves línies d'investigació.

2. OBJECTIUS PRINCIPALS

- A partir de la teoria del desenvolupament del llenguatge i els estudis dins el camp de la didàctica literària, descriure com els àlbums fomenten el llenguatge en l'etapa dels 0-3 anys.
- Descriure com es presenten dins els àlbums destinats a infants de 0-3 anys el diferents recursos lingüístics que poden fomentar l'adquisició del llenguatge.

2.1. Hipòtesis d'investigació

- Dins el corpus de literatura per 0-3 anys trobarem una gran quantitat de recursos lingüístics, com són rimes, onomatopeies, repeticions i cançons que fomentaran l'adquisició del llenguatge.
- Al llarg dels anys hi ha hagut una disminució del text en la literatura infantil perquè les imatges han pres un rol més important en les narracions.
- La quantitat de paraules que trobem en llibres de 0-3 és inferior a la que podem trobar en llibres dirigits a infants amb més edat.
- La complexitat sil·làbica i fonètica de les paraules en els llibres de 0-3 estarà en concordança amb el desenvolupament típic del llenguatge d'un infant en aquesta edat.
- La majoria d'obres més ben valorades per la crítica del nostre país són traduccions d'origen estranger.

2.2. Preguntes d'investigació

D'acord amb l'objectiu plantejat, s'espera poder respondre les següents preguntes d'investigació:

- Quina quantitat de paraules trobem dins els llibres de 0-3 anys? Hi ha hagut una disminució de la quantitat de paraules a través dels anys en els llibres de 0-3 anys?
- L'extensió dels llibres de 0-3 anys és inferior a la de llibres de més edat?
- Quines són les estructures sil·làbiques que trobem dins dels llibres de 0-3?
- Quins són els fonemes més recurrents en els llibres de 0-3?
- Quina quantitat d'onomatopeies apareixen en els llibres de 0-3 anys?
- Com és la musicalitat dels llibres de 0-3? En quina freqüència trobem música, rimes o repeticions dins dels llibres de 0-3 anys?
- En quina freqüència trobem canvis tipogràfics en els llibres de 0-3 anys?

3. MARC TEÒRIC

En el marc teòric d'aquest estudi s'exposen els aspectes teòrics que emmarquen i ubiquen aquesta investigació. En primer lloc, es defineix el concepte d'àlbum i les seves tipologies. En segon lloc, es presenten les aportacions teòriques amb relació als beneficis de la literatura infantil sobre el desenvolupament del llenguatge.

3.1. Definició dels àlbums

En aquest treball es pretén analitzar un corpus en el qual el protagonisme el tenen els àlbums. Al llarg de la història de la literatura infantil han aparegut molts autors que han definit el concepte d'àlbum, tanmateix, en aquest estudi ens guiarem per la definició de Van der Linden (2013):

El álbum es un soporte de expresión cuya unidad primordial es la doble página, sobre la que se inscriben, de manera interactiva, imágenes y texto, y que sigue una concatenación articulada de página a página. La gran diversidad de sus realizaciones deriva de su modo de organizar libremente texto, imagen y soporte (pp. 28-29).

3.2. Tipologies d'àlbums

Segons Corro (2018): "la diversitat i les múltiples formes que pot prendre l'àlbum fa que la majoria d'estudis el reconeguin com un gènere híbrid, mestís, heterodox, i susceptible de ser classificat en diferents tipologies" (p.109). Tot i això, Van der Linden (2013) classifica el gènere dels àlbums en tres tipologies segons la relació de la imatge amb el text:

- **Àlbums il·lustrats:** la narració té un pes important i sol anar acompanyada d'il·lustracions.
- **Àlbums narratius:** hi ha una articulació entre el text i la imatge, la interacció d'aquests dos elements sol ampliar el significat de la narració.
- **Àlbums gràfics:** en el qual el pes narratiu radica majoritàriament en les imatges i el suport, el text fins i tot es pot elidir.

3.3. Estudis sobre el desenvolupament del llenguatge de 0-3

Són diversos els estudis sobre l'adquisició del llenguatge que han posat de manifest quan apareix el llenguatge i com aquest evoluciona temporalment. Segons Karminoloff- Smith i Karmiloff-Smith (citats per Pérez, 2013) els estudis transculturals han demostrat que la majoria dels infants, a no ser que hi hagi un dèficit, passen per la mateixa seqüència d'etapes ¹encara que els ritmes de desenvolupament poden variar de forma individual.

El següent apartat s'exposa de forma resumida les etapes per les quals passen els infants en l'adquisició del llenguatge. La informació s'ha organitzat en una taula dividida en 4 components de llenguatge: comprensió, fonologia-fonètica, lèxic-semàntica i morfosintaxi.

¹ Cal aclarir que el desenvolupament del llenguatge no és possible si l'infant no es troba en un context lingüísticament estimulant i el paper de l'adult és clau en tot aquest procés. S'ha comprovat que durant els primers anys de vida en els adults apareixen conductes que faciliten la tasca d'adquisició del llenguatge. Com és el motherese, el qual es caracteritza per l'ús d'un to agut, amb cantarella, un ritme lent i l'ús d'un vocabulari simple i repetitiu (Aparici i Noguera, 2012).

	COMPREENSIÓ	FONOLOGIA/ FONÈTICA	LÈXIC- SEMÀNTICA	MORFOSINTAXI
0 - 1.5 MESOS	Prefereix la veu humana i al cap de pocs dies de néixer distingeix la veu de la seva mare.	El plor del nadó i els sons vegetatius que produeixen és el primer ús fonador de l'aire pulmonar	X	X
1.5 - 4 MESOS	Poden distingir consonants sonores (/b/) de sordes (/p/), contrastos entre punts d'articulació diferents (/p/ i /k/), i també entre formes d'articulació diferents (/l/ i /r/).	S'afegeixen a les vocalitzacions anteriors els sons d'amanyac, de felicitat o de situacions agradables	X	X
4 - 7 MESOS	Als 4 mesos poden distingir la llengua materna d'altres llengües, fins i tot abans, si és entre llengües amb una classe rítmica diferent. Ho fan percebent les diferències del contorn prosòdic. Respon al nom.	Joc vocàlic: es produeixen sorolls consonàntics, sons posteriors (velars) fricatius, iniciats per una oclusiva a cops com /g/, /x/ i /k/, i vocals obertes (/a/, /ao/ i /ae/). Sonen com /akgo/ o /akgae/ (quequeig o «ajos»).	X	X
7-10 MESOS	Respon al "no". Als 9-10 mesos comencen a comprendre els primers mots.	Balboteig canònic: Són produccions que consisteix en cadenes de síl·labes CV (consonant-vocal), que es repeteixen. Les consonants solen ser oclusives o nasals (pa, ma, ba, ta) Sonen com «mamama» o «atatataaa».	X	X
10-14 MESOS	Es comprenen entre 5 i 10 paraules. Reconeix frases de jocs (ex. tat). Reconeix mots de rutines (ex. dir adéu).	Balboteig no canònic: les produccions són cadenes més complexes, amb consonants diferents i que es produeixen amb entonació. Els sons que conté comencen a assemblar-se als de la llengua de contacte. Per aquestes raons, de vegades sembla que «parli».	X	X
12 - 14 MESOS	Cap als 12 mesos es compren entre 30 i 40 paraules. Es compren frases senzilles.	Transició cap a la paraula: apareixen les protoparaules, que són sons que no són paraules, però que l'infant emprava per davant de situacions específiques. Com <<Ata>> per buscar una cosa/ persona.	Fase protoparaules: encara no es produeixen paraules, però sí protoparaules.	X
12- 18 MESOS	Cap als 14 mesos es compren entre 50-100 paraules. I als 18 mesos la xifra passa de 100.	Fase holofràstica: Comencen a produir les primeres paraules i a poc a poc es produeixen sense errors els fonemes de la llengua materna (vegeu següents apartats per saber a quina edat s'adquireix cada fonema).	Fase prelèxica: s'adquireixen fins a uns 50 mots. En aquesta fase l'aprenentatge és lent i gradual, lligat a contextos específics i repetitius, i la utilització dels mots és poc freqüent (encara hi ha balboteig i molt suport en gestos).	Hi ha una absència de paraules funció i de flexió morfològica. L'estructura sintàctica és d'un sol nucli.

18 - 24 MESOS	-	En aquesta edat ja s'ha adquirit amb seguretat totes les vocals (/a/, /e/, /i/, /o/ i /u/).	Fase lèxica: hi ha l'explosió lèxica, un increment molt ràpid del lèxic (fins a 500 paraules). També es dona insight designatiu, abans les paraules tenen bàsicament una funció instrumental: aconseguir alguna cosa. Ara empraran les paraules per a una varietat de funcions	Es comencen a flexionar verbs i noms, però sense generalitzar-se a altres contextos. Es dona la parla telegràfica la primera combinació de mots. Per exemple <<mama aquí>>. L'estructura sintàctica és de dos nuclis.
24- 30 MESOS	-	En aquesta edat ja s'ha adquirit amb seguretat totes les vocals (/a/, /e/, /i/, /o/ i /u/).	Continuem amb l'ampliació del repertori semàntic fins a unes 600-1100 paraules. S'usen Paraules funció com els determinants. Entenen diferents nocions semàntiques de temps.	Es flexionen noms, verbs i hi ha una concordança. L'estructura sintàctica és de 3 nuclis. Es comencen a produir les oracions complexes
3 ANYS	-	En aquesta edat el 90% dels infants ja ha adquirit tots els fonemes nasals (/m/, /n/ i /ɲ/) , algunes oclusives (/p/, /t/, /k/ i /b/), la fricativa /x/, la lateral /l/ i els diftongs creixents.	En aquesta edat ja es produeixen entre 1200 i 2000 paraules. I entenen totes les nocions semàntiques.	Es flexionen noms, verbs i hi ha una concordança. L'estructura sintàctica és de 3-4 nuclis. S'utilitzen oracions complexes. S'expressen les intencions comunicatives amb els recursos propis de la competència adulta.

Taula 1: Desenvolupament del llenguatge dels 0-3 anys. Taula d'elaboració pròpia a partir dels estudis d'Aparici i Noguera (2012), Perez (2013), Bosch (2004).

3.2. Beneficis de llegir en edats primerenques amb relació al llenguatge

Són nombrosos els estudis els que ens afirmen que llegir és un recurs educatiu imprescindible des de les primeres edats, ja que ens aporta innumerables beneficis, ja sigui en l'àmbit social, cognitiu, emocional, lingüístic o motriu². En aquest treball ens volem centrar en l'impacte que té la lectura de llibres en l'adquisició del llenguatge.

3.1.1. El vocabulari

En l'àmbit del lèxic i la semàntica, els estudis de Montag, Jones i Smith (2015) i Hoff-Ginsberg (citats per Reese i Riordan, 2015) demostren que en una conversa compartida entre un infant i un adult mentre es llegeix un llibre apareix més quantitat de lèxic i estructures sintàctiques més complexes que no pas en una conversa normal o en altres contextos quotidians com l'hora de dinar o el bany.

Horst (2015) per la seva part evidencia que els infants aprenen noves paraules sobretot quan les històries es llegeixen de forma repetida. Horst (2015) demostra que l'aprenentatge d'una

² Estudis cognitius; literatura i la confrontació de conflictes psicològics (Soussan, 2014); literatura i teoria de la ment (Nikolajeva, 2018); literatura i adquisició de nous coneixements (Ganea, Ma i DeLoache, 2011; Ganea i Canfield, 2015; Kümmerling-Meibauer i Meibauer, 2015). Estudis lectoescriptura: la literatura i l'alfabetització inicial (Arizpe, Farrar i McAdam, 2018; Teberosky i Sepúlveda, 2009)

paraula és més significatiu quan es llegeix un mateix llibre tres cops, que no pas llegir 3 llibres diferents (que contenen la paraula en qüestió) seguits. Aquest fenomen es podria explicar per què en una segona o tercera lectura d'un àlbum els infants han de descodificar menys informació, ja saben com és i com acaba la història i per tant poden focalitzar la seva atenció en fer nous descobriments com és per exemple aprendre noves paraules.

Reese (2015) i Blewitt (2015) opinen igual que Horst sobre les lectures repetides i afegixen que els infants aprenen més quantitat de paraules quan els adults fan preguntes durant la lectura sobre les paraules que apareixen, i en les quals la demanda de les preguntes es torna cada cop més difícil a mesura que el llibre ja s'ha llegit més d'una vegada. Blewitt (2015) remarca que a part de les preguntes també hi ha altres factors que ajuden a incrementar l'aprenentatge de paraules en una lectura compartida, com per exemple: respondre i donar un feedback contingent i apropiat als comentaris dels infants i mantenir converses que siguin una "bastida" per l'aprenentatge dels infants, partint dels seus coneixements previs i encoratjant-los a fer nous descobriments.

3.1.2. La consciència fonològica

Segons Reese i Riordan (2015) pocs estudis incorporen una visió amplia del llenguatge oral amb relació a la literatura infantil i gairebé cap estudi parla del coneixement fonològic dels infants. La consciència fonològica és una habilitat lingüística important que els infants han de desenvolupar en el procés d'adquisició del llenguatge. S'ha comprovat que la millora de les habilitats fonològiques té un paper accelerador en l'aprenentatge inicial de la lectoescriptura (Defior, 2008). Algunes de les tasques per treballar la consciència fonològica serien segmentar i sintetitzar paraules o ometre i substituir fonemes en una paraula. Tanmateix, el reconeixement de rimes és una de les primeres tasques que els infants poden realitzar per adquirir un bon nivell consciència fonològica. Segons Aguilar (citada per Pérez, 2018) els infants als 3 anys ja poden reconèixer si dues paraules rimen o no.

Reese (2015) conscient de la importància que tenen les habilitats fonològiques es pregunta si els àlbums són un suport per desenvolupar la consciència fonològica dels infants. Lluny del que esperava trobar, les evidències empíriques com l'estudi de Stadler i McEvoy (citada per Reese 2015) demostren que durant la lectura d'un àlbum no solen aparèixer converses de forma natural sobre els sons de les paraules i per tant no es treballa la consciència fonològica de forma directa. Ara bé, en experiments especialment dissenyats per augmentar la consciència fonològica durant les lectures, on es demana als pares que facin preguntes del tipus "Quin és el primer so de la paraula ànec?" s'obtenen resultats en la millora de la consciència fonològica. Montalvo (2014) ens presenta una investigació especialment dissenyada per treballar la consciència fonològica durant la lectura. En la seva investigació aplica un programa de lectura (3 sessions de 45 min a la setmana durant un mes) especialment preparat per estimular la consciència fonològica. L'estudi comprova que la consciència fonològica dels infants s'incrementa en un 40.71%, mentre que el grup control de la investigació que no ha rebut el programa només ha millorat un 8.82%.

3.1.3. Les onomatopeies

Per altra banda, trobem una gran quantitat de literatura infantil on apareixen unes paraules molt especials, les onomatopeies. Laing (2019) ha estudiat perquè els infants en les primeres edats són més sensibles a la percepció i producció d'onomatopeies. Laing (2019) destaca que són paraules que permeten moltes modificacions prosòdiques i la seva reduplicació. Per tant, quan un adult llegeix una onomatopeia en un llibre de ben segur que posarà èmfasi en l'entonació i la repetirà diverses vegades, això té un efecte en els infants, capta la seva atenció vers el llenguatge de l'adult. A més, Laing (2019) explica que són estructures fonològicament simples i flexibles perquè es basen sobretot en trets prosòdics, i això facilita la participació dels infants en la conversa encara que la seva capacitat lingüística sigui limitada. En altres paraules, encara que un infant no sàpiga pronunciar la /g/ correctament intentarà de totes maneres imitar

l'onomatopeia d'un gos bordant <<guau, guau>> encara que la seva producció no sigui perfecte i acabi pronunciant <<uau, uau>> s'hi acostarà molt perquè mantindrà els trets prosòdics d'aquesta onomatopeia. En definitiva, l'èxit assegurat que té un infant en produir una onomatopeia és un al·licient per continuar pronunciant nous sons i noves paraules.

3.1.4. La musicalitat del text

Aquest apartat engloba tot una sèrie d'elements que podem trobar dins dels àlbums il·lustrats que configuren el que podríem denominar "la musicalitat del text". Entenem com a musicalitat del text la prosòdia, l'entonació i la melodia que sorgeix en llegir en veu alta una narració. Segons l'autor Janer (1995), mai podríem arribar a aprendre la nostra llegua, si no aprenem, molt abans del significat dels mots i la disposició de les frases, la música que circula per la seva estructura: les tonalitats, les vibracions, els silencis... En aquest treball creiem que les rimes, les repeticions o les cançons són alguns dels recursos literaris que utilitzen els àlbums per accentuar la musicalitat del text. A continuació profunditzarem en cada un d'aquests recursos literaris, per comprovar com intervenen en la musicalitat del text i els beneficis que tenen amb relació al desenvolupament del llenguatge.

A. Les rimes

Les rimes són un element indispensable en la música cantada, d'aquesta mateixa manera les rimes en la literatura infantil transforma el text i li dona un fil melòdic, aportant així, una musicalitat a la narració.

En general, en totes les societats, els adults utilitzem la rima en els jocs lingüístics infantils (cançons, moixaines, jocs de falda, etc.) i els infants de forma natural i espontània sempre responen amb gran entusiasme. De fet, Glenn i Cunningham (citats per Cook, 2000) l'any 1983 ja aporten evidències de què els infants estan més atents al llenguatge rimat que no pas altres tipus de llenguatge.

Cook (2000) teoritza que els infants en les primeres etapes de desenvolupament del llenguatge no entenen el que diuen les rimes, perquè encara no comprenen res del llenguatge adult. Tot i així, les rimes tenen un ampli atractiu que posa en contacte l'infant amb el seu cuidador, per així satisfer la necessitat innata d'escoltar la veu humana i participar en una conversa. Existeixen diversos factors que fan que les rimes siguin atractives per l'oïda dels infants, les més destacades són: el seu ritme regular, el fet que són predictibles i a més són fàcilment memoritzables. Els infants són atrets pel ritme i la cadència dels versos com si de música es tractés. Aquest fet provoca que els infants focalitzin tota la seva atenció en aquestes paraules i aquestes ressonin dins del seu cap una vegada, una altra i una altra, fins que l'infant té prou domini del llenguatge per comprendre-les. D'acord amb Cook (2000) les rimes poden ajudar a l'infant en el procés d'adquisició del llenguatge, començant per identificar unitats lingüístiques significants, el qual és un prerrequisit indispensable en l'adquisició i comprensió del llenguatge. Al principi l'infant capta el llenguatge adult com una tirallonga de sons sense sentit. Les rimes amb el seu ritme, regularitat i predictibilitat, poden ajudar a l'infant a segmentar la informació en unitats significatives, començant per detectar fonemes, després paraules i finalment estructures gramaticals.

B. La repetició

La repetició és un element molt comú en les obres infantils i forma part de la musicalitat del text, en tant que dona una estructura a la narració que es podria equiparar a les estrofes d'una peça musical, en el qual la frase que es repeteix sense parar seria la tornada.

En la literatura infantil, sobretot aquella que va destinada a edats de 3-5 anys, la repetició és un recurs molt utilitzat en les narracions. Segons sembla, els infants

gaudeixen de les estructures repetitives i predictibles que apareixen en les històries, i al contrari del que podríem pensar no les troben gens avorrides (Cook, 2000).

Segons Cook (2000) la repetició també és un factor clau en l'adquisició del llenguatge. En primer lloc, quan una estructura es repeteix en diverses ocasions dins d'una narració i es torna predictable, ofereix als infants més temps per processar i comprendre el que s'està explicant. El fet de repetir l'estructura narrativa comporta no haver de desxifrar un nou escenari i poder centrar-se a descobrir altres elements, com podrien ser noves paraules.

En les narracions també trobem repeticions en què tota l'estructura és igual menys una sola paraula que es va substituint en cada escena. Aquesta fórmula permet que l'infant es pugui centrar en el nou element, i amb l'ajuda de la il·lustració acabi adquirint el significat de la nova paraula. Quelcom similar passa amb les estructures repetitives encadenades. Que són aquelles que cada cop van afegint més elements en la frase i en conseqüència n'augmenten la seva complexitat. Aquest tipus de repeticions permeten de forma gradual que l'infant es familiaritzi i compregui estructures cada cop més complexes a nivell sintàctic.

C. Les cançons

No podem parlar de musicalitat del text sense tenir en compte la música dins dels llibres infantils. És freqüent que les narracions continguin una part cantada o fins i tot cançons senceres. És el cas, per exemple, del conte tradicional català "el Patufet" on trobem la cançó "Patim, patam, patum" o el ja clàssic àlbum anglès "Anem a caçar un ós" de Michael Rosen i Hellen Oxenbury. La qüestió és: com afecta el fet que hi hagi cançons dins dels llibres en l'adquisició del llenguatge dels infants? Hi ha pocs estudis que profunditzin en aquesta qüestió de forma tan concreta. Per altra banda, hi ha una extensa bibliografia que estableix una relació entre la música i l'adquisició del llenguatge, autors com Willems, Friedman, Sloboda, Sanjosé, Piñeiro o Feu (citats per Ruiz 2011) ho assenyalen. També trobem a Herrera i Quiles (2009), els quals presenten diferents activitats per millorar la consciència fonològica a partir de cançons. Per altra banda, Martorell (2017) aporta un estudi sobre com l'educació musical i la teràpia musical ajuden a rehabilitar problemes de parla, llenguatge i veu. Per aquest motiu, i d'acord amb tota la bibliografia existent sobre aquest tema, podem extrapolar que si l'educació musical és efectiva per la millora del desenvolupament del llenguatge, també ho serà la música que trobem en els àlbums il·lustrats.

3.1.5. La tipografia

Per últim, la tipografia influeix en la lectura que es fa del text perquè segons Correró (2018) i Colomer (1995) la font del text, la mida i el color de la lletra aporten expressivitat al text, el que fa que el lector moduli el seu to de veu durant la lectura. En aquest mateix sentit una tipografia variable guiarà el lector a l'hora de ser més expressiu respecte les emocions amb les quals s'identifiquen els personatges de la història i també l'ajudarà en la dramatització de la història.

El fet que el lector entoni i dramatitzi mentre es fa la lectura una compartida és molt important a nivell de llenguatge. D'acord amb l'estudi de les autores Moschovaki i Meadows (2015) l'expressivitat, l'entonació i la dramatització del text influirà directament en els infants, els quals reaccionaran mostrant més predisposició per escoltar les històries i en conseqüència hi ha més possibilitats que adquireixen nou vocabulari.

4. METODOLOGIA

La metodologia d'aquest treball serà de caràcter quantitatiu i qualitatiu amb una posterior interpretació de les dades obtingudes. El procés d'investigació es dividirà en 5 fases.

4.1. Fase 1: selecció del corpus

4.1.1. Fonts de selecció

El procés d'investigació s'inicia amb la selecció del corpus. Per tal d'elaborar un llistat amb les obres més ben valorades per la crítica literària per a lectors de 0-3 anys s'ha fet una cerca en algunes bases de dades sobre literatura infantil. A continuació s'enumeren algunes de les fonts que s'han utilitzat en el procés:

- Primeres literatures: selecció de llibres per a infants de 0 a 3 anys.
- Revista Faristol del Consell Català del Llibre Infantil i Juvenil (LIJ).
- Recomanacions LIJ Grup GRETEL.
- Butlletí del grup Garbell
- Quins llibres...? de l'Associació de Mestres Rosa Sensat.

4.1.2. Criteris de selecció de les obres

La selecció de les obres es realitza seguint els criteris de selecció que exposarem en aquest apartat. Aquests criteris permeten fer un cribratge i obtenir aquelles obres més adequades per aquest estudi. Per tant, tots els llibres seleccionats compleixen els següents criteris:

- L'obra és un llibre de literatura infantil
- La franja d'edat a la qual va dirigida l'obra és dels 0-3 anys
- La llengua en què està editat el llibre és en català.
- L'any d'edició de l'obra en la versió catalana és d'entre el 1990-2020.
- L'obra, ha de contenir un mínim de text.
- S'exclouen llibres sense mots
- L'obra ha de tenir una bona crítica en alguna de les fonts consultades.

La selecció del corpus s'inicia amb la consulta de la guia "Primeres literatures: selecció de llibres per infants de 0-3 anys", un document elaborat per l'associació Rosa Sensat. A través del qual s'han obtingut entorn uns 20 títols. Per tal d'ampliar el corpus també s'han consultat fonts com Gretel, Faristol, el butlletí del Garbell, Quins llibres...? de Rosa Sensat i les recomanacions del Municipi lector. D'aquesta manera s'arriba a una xifra final de 40 obres.

4.1.3. Base de dades del corpus

Per últim, els llibres que s'han seleccionat per formar part del corpus s'incorporen en una base de dades en la qual es recopilaran les següents dades de cada llibre:

- Títol de l'obra
- Nom i cognoms de l'autor
- Nom i cognoms de l'il·lustrador
- Nacionalitat de l'autor
- Nacionalitat de l'il·lustrador
- Idioma de l'obra original
- Any d'edició en la versió catalana

- Any d'edició en la versió original
- Editorial

4.2. Fase 2: creació de rúbrica per l'anàlisi de dades

A continuació, es recullen en una fitxa tots els elements que permetran analitzar el corpus seleccionat. Aquesta fitxa d'anàlisi de dades parteix del model de Corro (2018) i ha sigut adaptada a les necessitats d'investigació d'aquest estudi. A continuació mostrem els elements principals que es recolliran en la rúbrica d'anàlisi de dades, en la qual s'especifiquen quins apartats provenen del model de fitxa de Corro (2018).

Producció editorial		
Apartats de la rúbrica	Elements a analitzar	Procedència
Creadors	- Noms i cognoms dels autors - Nacionalitat dels autors - Noms i cognoms dels il·lustradors - Nacionalitat dels il·lustradors	Model Corro (2018)
Idioma versió original de l'obra	- Nombre d'obres en català - Nombre d'obres en castellà - Nombre de traduccions (altres llengües estrangeres)	Model Corro (2018)
Editors	- Editorials - Seus de les editorials	Model Corro (2018)
Any	- Any d'edició de la versió original - Any d'edició de la versió en català.	Model Corro (2018)

Taula 2: Rúbrica d'elements a analitzar en el corpus seleccionat.

En aquest primer bloc d'anàlisi anomenat "Producció editorial" es recullen les dades de quatre elements fonamentals: els artistes, les editorials, l'idioma i l'any d'edició de les obres. Aquest bloc ens permet posar en context i ens descriu de forma breu el panorama de la literatura infantil actual dels 0 als 3 anys.

A més a més, aquestes dades un cop comparades amb dades d'altres blocs ens permetran configurar com està evolucionant la producció editorial en el sector infantil al llarg dels anys, el país o els creadors.

Característiques textuais		
Apartats de la rúbrica	Elements de cada apartat que es volen analitzar	Procedència
Paraules	- Nombre de paraules en cada obra - Mitjana de paraules	Model Corro (2018)
	- Mitjana de paraules segons la tipologia (narratiu/no	Elaboració pròpia

	narratiu), idioma i any.	
Onomatopeies	- Nombre d'obres que contenen onomatopeies - Mitjana d'onomatopeies en les obres	Elaboració pròpia
Musicalitat (rimes, repeticions i cançons)	- Nombre d'obres que contenen rimes - Nombre d'obres que contenen repeticions - Mitjana repeticions en les obres - Nombre d'obres que contenen cançons	Elaboració pròpia
Tipografia	- Nombre d'obres que contenen canvis tipogràfics - Quantitat de canvis en la font tipogràfica - Quantitat de canvis en la mida	Model Correro (2018)
	- Quantitat de canvis en la negreta - Quantitat de canvis en la cursiva - Quantitat de canvis en el color - Quantitat de canvis en la posició del text - Quantitat de canvis en l'ús de majúscules o minúscules	Elaboració pròpia

Taula 3: Rúbrica d'elements a analitzar en el corpus seleccionat.

En aquest segon bloc anomenat “Característiques textuais” es recopilen les dades de vuit elements: paraules, lletres, síl·labes, onomatopeies, repeticions, rimes, musicalitat i canvis tipogràfics.

4.2.1. Paraules

Les paraules es van incloure com un dels elements d'anàlisi per evidenciar una possible disminució de la quantitat de paraules en els llibres de literatura infantil al llarg dels anys. Una possible explicació seria que actualment i des de ja fa uns quants anys, les imatges estan adoptant un paper molt important dins les pàgines mentre que el text es queda en segon pla.

Analitzar la quantitat de paraules també ens permetrà comprovar si hi ha una correlació entre la quantitat de paraules i l'edat a la qual van destinades les obres analitzades. Esperem trobar menys quantitat de paraules en els llibres de 0-3 que en llibres de literatura infantil de més edat.

4.2.2. Onomatopeies

Tal com s'ha exposat en el marc teòric, Laing (2019) ens mostra la importància de les onomatopeies dins el desenvolupament del llenguatge en la primera infància. Per aquest motiu en aquest estudi es recopilarà la quantitat d'obres que contenen onomatopeies i la possible incidència que aquestes tenen en el llenguatge dels infants.

4.2.3. Musicalitat

Molts autors, entre ells Ruiz (2011), han demostrat que la música té múltiples efectes en l'adquisició del llenguatge. Tenint en compte això, en aquest estudi també s'ha volgut comprovar el nombre de llibres que contenen fragments cantats o bé es llegeixen en forma de cançó.

Un altre element que serà analitzat en aquest treball és la quantitat de llibres que contenen text rimat. Atès que la recerca bibliogràfica ens demostra que les rimes són un element força atractiu pels infants a la vegada que ajuden en l'adquisició del llenguatge.

Per últim, en aquest apartat també analitzarem les repeticions, l'autor Cook (2000) ens remarca la importància de les repeticions dins la literatura infantil. Ja que creu que aquestes ajuden als infants adquirir nou vocabulari i a comprendre amb més facilitat la narració. És per això que tenim l'objectiu de quantificar com són de freqüents les repeticions dins els llibres de 0-3 anys.

4.2.4. Canvis tipogràfics

Al llarg de la recerca bibliogràfica feta en aquest treball, hem vist com l'adult es presenta com un intermediari entre el llibre i l'infant. Diversos estudis comproven que la quantitat de vocabulari après pels infants en una lectura compartida dependrà en gran mesura de com l'adult llegeixi, dramatitzi i exposi el contingut del llibre (Moschovaki i Meadows, 2015). En aquest estudi creiem que la tipografia juga un paper important en l'expressivitat que l'adult posa en llegir el text. Així ho confirma Colomer (citada per Corro, 2018), la qual exposa que la producció contemporània, utilitza la tipografia com a recurs gràfic i li atorga un caràcter expressiu.

4.3. Fase 3: recollida i manipulació de dades

4.3.1. Transcripció de text

Per començar la recollida i manipulació de dades, el primer pas consisteix a transcriure el text de tots els llibres seleccionats en un software processador de textos tipus Word. D'aquesta manera s'obté una còpia de tots els textos que més tard s'hauran d'analitzar. Per tal de realitzar una transcripció més ràpida i eficaç s'ha utilitzat un aplicatiu anomenat Google Lens, el qual permet transformar el text escrit en paper a text digital.

4.3.2. Anàlisi del text

Tots els textos transcrits són processats per una aplicació d'anàlisi de text, la qual elabora una anàlisi de tots els elements que es detallen en la rúbrica d'anàlisi de dades (vegeu taules 2 i 3). Els resultats obtinguts es donen en un format quantitatiu, sigui en nombre o percentatge. Un cop finalitzat aquest procediment, totes les dades es transfereixen i es recullen en un full de càlcul de tipus Excel.

4.4. Fase 4: anàlisi i interpretació de dades

En aquesta fase es realitza un buidatge de totes les dades obtingudes amb l'objectiu d'interpretar els resultats de forma qualitativa. El propòsit d'aquesta interpretació és establir connexions entre els resultats obtinguts en aquest estudi i les evidències que aporta la bibliografia consultada, on s'espera trobar indicis de com el llenguatge dels àlbums interacciona amb el desenvolupament del llenguatge dels 0 als 3 anys.

4.5. Fase 5: conclusions finals i recomanacions

Tots els resultats obtinguts es resumiran en l'apartat de conclusions finals. Es pretén que les conclusions siguin una guia a tots aquells investigadors, professionals (educadors, logopedes, bibliotecaris i altres) o famílies que estiguin cercant llibres infantils per estimular el llenguatge oral dels infants. A més, a través dels resultats obtinguts s'indicaran possibles línies de recerca.

5. ANÀLISI I INTERPRETACIÓ DE DADES

En aquest apartat del treball s'analitzaran totes les dades recollides amb l'objectiu final de donar resposta a les preguntes investigació i verificar o rebutjar les hipòtesis inicials.

5.1. Anàlisi de les característiques textuais

En aquest apartat s'ha analitzat la producció literària de 0-3 amb relació a les característiques textuais. Els resultats obtinguts ajuden a definir la complexitat lingüística dels llibres per 0-3 anys en diferents àrees del llenguatge. A partir d'aquestes evidències es reflexionarà sobre com el llenguatge de les narracions incideix en el desenvolupament dels infants en les primeres edats.

5.1.1. Idioma

El primer element que s'ha analitzat en aquest treball és l'idioma original de producció de les obres, actualment a causa d'una producció globalitzada tenim la sort de poder llegir obres d'altres parts del món³. Però l'altra cara de la moneda és que cada cop són més les obres traduïdes que són aclamades per la crítica en el nostre país, mentre que la producció autòctona, sigui en català o castellà, queda summament reduïda a una minoria. Tal com ja va documentar Correro (2018), la producció autòctona té grans dificultats per competir amb les obres dels artistes internacionals i aquestes dificultats cada cop són més intenses.

	0-3 Romero		6-8 Correro		6-8 Colomer	
Idioma original del text	Nº	%	Nº	%	Nº	%
Total d'obres	40	100,00%	31	100,00%	32	100,00%
Anglès	14	35,00%	7	22,58%	15	46,88%
Francès	12	30,00%	11	35,48%	0	0,00%
Castellà	9	22,50%	4	12,90%	3	9,38%
Italià	2	5,00%	0	0,00%	0	0,00%
Alemanys	2	5,00%	5	16,13%	7	21,88%
Català	1	2,50%	2	6,45%	5	15,63%
Taiwanès	0	0	2	6,45%	0	0,00%
Suec	0	0	0	0,00%	1	3,13%
Danès	0	0	0	0,00%	1	3,13%

Taula 4: Idioma de les obres

En aquest estudi sembla haver-hi un lleuger augment en les publicacions en castellà. Colomer (1995) en la seva tesi va recollir una xifra d'un 9,38% de llibres en castellà, Correro (2018) un 12,9% i en aquest estudi un 22,5%. Tanmateix s'ha de tenir en compte que en aquest estudi algunes de les obres en castellà provenen de països llatinoamericans.

Pel que fa a la producció d'obres per artistes catalans la davallada és continua. Colomer (1995) va apuntar un 15,63% d'obres produïdes originalment en català, Correro (2018) 6,45% i el present estudi la xifra s'ha reduït a un 2,5%. Pel que sembla la tendència es manté i és visible no tan sols en la literatura infantil sinó en general en la publicació de llibres en català. Segons l'Associació d'Escriptors en Llengua Catalana (AELC), la publicació de llibres en català a l'estat

³ Els resultats d'aquest estudi comparats la tesi de Correro (2018) demostren que hi ha una clara tendència a una producció cada cop més globalitzada amb autors i il·lustradors d'una gran diversitat de nacionalitats (vegeu annex 1, gràfic 2 i 3)

espanyol es va reduir dels 12.041 el 2017 als 10.242 el 2018. Això representa un descens de gairebé el 15% (Plataforma per la llengua, 2020). Les dades són preocupants i més si mirem l'ús del català a Catalunya. La dada més alta registrada és de l'any 1998 amb un 45,3% de persones que tenen com a primera llengua el català, malauradament hi ha hagut una davallada que ens col·loca en 34,3% l'any 2018 (Plataforma per la llengua, 2020).⁴

Cal tenir en compte, que el català després d'haver estat prohibit i perseguit sistemàticament durant el franquisme, va viure una progressiva normalització lingüística durant la transició. Això va ser possible gràcies a l'aparició de molts moviments que reivindicaven el català en l'àmbit polític, públic i educatiu. Ara bé, la població actual que no han viscut ni la repressió del franquisme ni la lluita de la transició, no se sent identificada amb els sentiments i ideals d'aquell moment històric, i per tant no tenen una conscienciació tan profunda per preservar el català com la tenien les generacions anteriors. Per aquest motiu i segurament també d'altres factors, podem veure com el català retrocedeix en l'àmbit literari. Queden poques editorials que publiquin en català (Kalandraka, Flamboyant, Combel, A buen paso,...) en comparació a les moltes que hi havia anys enrere. Segons sembla els editors cada cop produeixen menys en català, perquè econòmicament no interessa vendre per un públic tan reduït. Moltes editorials d'avui dia prefereixen no arriscar-se i es dediquen a comprar drets de grans èxits internacionals, sobretot europeus, per després traduir-los, sigui al castellà o al català.

5.1.2. L'extensió

En aquest apartat s'ha analitzat l'extensió dels llibres de 0-3, mitjançant un recompte de paraules de les 40 obres del corpus.

	0-3 Romero
Mitjana de paraules	Nº
Mitjana de paraules	227,15

Taula 5: Mitjana de paraules en les obres

Els resultats mostren una mitjana de 227 paraules, la xifra pot semblar baixa a primer cop d'ull, però per saber-ho amb certesa s'hauria de comparar aquesta dada amb un estudi que hagués analitzat les mateixes variables. Malauradament durant la recerca bibliogràfica no s'ha trobat un estudi que mires específicament aquesta dada en la franja d'edat de 0-3 anys. Tanmateix la tesi de Corro (2018) ja va evidenciar una clara disminució en l'extensió dels textos dins la literatura infantil contemporània en la franja de 6-8 anys.

Per poder saber si el fenomen que recull Corro (2018) és extensible a l'edat de 0-3 anys, s'ha realitzat una comparació cronològica amb el corpus d'aquest estudi. En concret s'han seleccionat aquelles obres per sobre la mitjana de 227 paraules (15 obres en total) i s'han classificat entre obres d'abans o després del 2010. L'objectiu és evidenciar que les obres que superen la mitjana de paraules seran aquelles més antigues i per tant seran en la seva majoria d'abans del 2010.

Obres per sobre la mitjana 227 paraules	Nº	%
Total d'obres per sobre la mitjana de paraules	15	100,00%
Obres d'abans del 2010	11	73,33%
Obres després del 2010	4	26,67%

Taula 6: Any de publicació de les obres per sobre de la mitjana de paraules

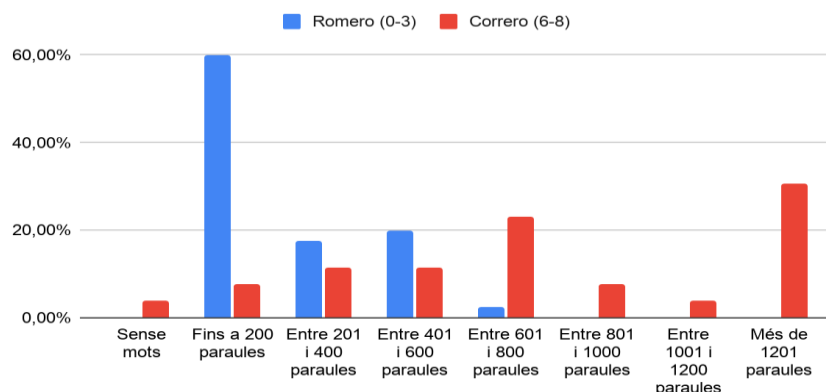
⁴ Vegeu gràfic 4 en el annex 1.

Observem que un 73,3% de les obres del corpus que estan per sobre la mitjana de paraules són d'abans del 2010 i només un 26,7% són de després del 2010. Per tant, trobem que les obres que tenen una extensió més llarga també solen ser obres que es van publicar fa 10 anys o més. Així doncs, entenem que les obres publicades fa més temps tenien més paraules i a mesura que han passat els anys i el text ha anat disminuint. Segons sembla, tant en els llibres de 0-3 com de 6-8 trobem evidències que indiquen una disminució del text al llarg dels anys. Correro (2018) en la seva tesi explica que aquest fenomen es degut a que en les publicacions contemporànies les imatges prenen un rol molt important dins els àlbums, el qual sempre va en detriment del text. Aquesta evidència ens planteja una pregunta molt important, com afecta aquesta disminució al llenguatge dels infants?⁵

Per altra banda, si comparem la quantitat de paraules de les obres de 0-3 amb les dades obtingudes de Correro (2018) en obres destinades a infants de 6-8 anys, hi ha una diferència molt amplia, passem de 227 paraules en 0-3 anys a 839 paraules en 6-8 anys.

	0-3 Romero	6-8 Correro	6-8 Colomer
Mitjana de paraules	Nº	Nº	Nº
Mitjana de paraules	227,15	839	1007

Taula 7: Mitjana de paraules de les obres (2)

Gràfic 1: Nombre de paraules de les obres

El primer que podem interpretar en comparar aquests resultats, és que com més petita és l'edat a la qual van dirigides les obres menys quantitat de paraules contenen els textos. Un fet que ens indica que les obres s'adapten a l'etapa evolutiva dels infants i en especial al seu nivell en el desenvolupament del llenguatge. En concret, les dades analitzades en aquest estudi ens mostren que el 60% dels llibres de 0-3 tenen una extensió de fins a 200 paraules. Mentre que Correro (2018) en edats de 6-8 anys només un 7,69% de les obres tenen 200 paraules o menys. Això es tradueix en el fet que els llibres de 0-3 són més curts, i per tant, sintàcticament més simples que no pas les narracions per més edat. Així doncs, sembla obvi afirmar que el mercat literari i els autors són conscients que cada franja d'edat necessita una complexitat lingüística específica amb relació al seu nivell de llenguatge.

Aquest fet, ja ha estat analitzat per Kümmerling-Meibauer i Meibauer (2015), els quals assenyalen que existeixen una tipologia de llibres per cada etapa evolutiva. Per exemple, els infants de 0-3 anys mostraran interès pels llibres de conceptes, perquè pel seu nivell lingüístic buscaran jugar a assenyalar i denominar objectes. Tanmateix els infants de més de 4 anys no

⁵ En aquest estudi també s'ha analitzat la quantitat de lèxic de les obres, és a dir, el nombre de paraules sense repeticions. Els resultats mostren una mitjana de 92 paraules (per més detall consulteu l'annex 1, taules 36-41). Aquesta xifra també sembla ser molt baixa si la comparem amb la quantitat de paraules que es capaç de produir un infant de 3 anys (al voltant d'unes 1600 paraules). Seria necessari fer més investigacions amb relació aquesta qüestió.

els interessarà els llibres de conceptes, perquè el seu nivell de llenguatge serà més complex, en aquesta etapa els infants ja construeixen frases i dominen bastant les regles morfosintàctiques, per tant buscaran llibres amb més text i una trama narrativa elaborada.

Mitjana de paraules segons tipologia obra	Nº Obres	Nº paraules
Total d'obres	40	227,15
Narratives	23	277,74
No narratives	17	158,71

Taula 8: Mitjana de paraules de les obres segons la tipologia

A més a més, les dades ens indiquen que les obres que solen ser més extenses són les narratives amb una mitjana de 277 paraules, la qual és una xifra per sobre la mitjana. En oposició, les obres no narratives tenen textos més curts amb una mitjana de 158 paraules, un nombre per sota de la mitjana. D'aquestes dades podem interpretar que les obres no narratives no predomina el llenguatge, sinó la imatge, i així ho és per exemple: en els llibres de conceptes, com en "Minilibres per a nadons", o bé en els llibres joc com els de l'autor Hervé Tullet. Així doncs, estem vivint una època on la producció de llibres no narratius va en augment⁶, en els quals la imatge és la protagonista, i no el text. Per tant, el que segurament experimentarem en un futur pròxim és una progressiva disminució de la quantitat de paraules dins la literatura infantil.

5.1.3. Onomatopeies

En aquest estudi hem volgut analitzar les onomatopeies, ja que és un recurs que a nivell d'adquisició del llenguatge té un gran potencial. Tal com explica Laing (2019) la simplicitat sil·làbica de les onomatopeies i el seu caràcter prosòdic, les fan fàcilment memorizables i reduplicables, en definitiva és un recurs lingüístic molt atractiu pels infants que comencen a produir paraules.

Onomatopeies	Nº	%
Total d'obres	40	100,00%
Obres amb onomatopeies	24	60,00%
Obres sense onomatopeies	16	40,00%
Total d'onomatopeies comptabilitzades	126	
Mitjana d'onomatopeies per obra	5,25	

Taula 9: Onomatopeies dins de les obres

A través de l'anàlisi comprovem que el 60% de les obres contenen onomatopeies. La gran presència d'onomatopeies en les obres literàries és un molt bon senyal, ja que considerem les onomatopeies com un element que estimula el llenguatge dels infants i fins i tot és un recurs que segons Cañamars (2007) facilita la comprensió als primers lectors.

Onomatopeies segons la tipologia	Nº obres	Nº obres amb rimes	%
Total d'obres	40	24	60,00%
Narratives	23	17	73,91%
No narratives	17	7	41,18%

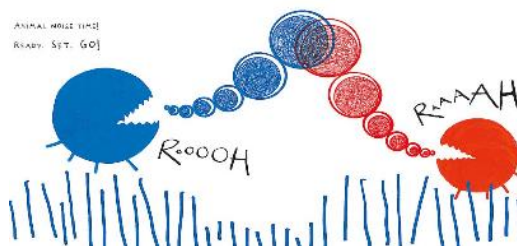
Taula 10: Onomatopeies segons la tipologia de les obres

⁶Les dades d'aquest estudi en comparació a les de Corro (2018) han demostrat un augment en la publicació d'obres no narratives d'un 26,37% en els últims anys (vegeu annex 1, taula 73).

En observar les dades en funció de la tipologia de les obres, trobem que les onomatopeies s'utilitzen molt més en les obres narratives (73,91%) que no pas en les obres no narratives (41,18%). En els llibres narratius les onomatopeies formen part de la narració i dels diàlegs entre els personatges i solen trobar-se en el text (vegeu imatge 1), encara que en algunes ocasions també podem trobar-les dins de les il·lustracions. En les obres no narratives és més freqüent que les onomatopeies estiguin immerses en la imatge (vegeu imatge 2) i tenen la funció d'interpel·lar el lector i atraure la seva atenció.

Imatge 1: Onomatopeies en l'obra un dia ple de sons

Imatge 2: Onomatopeies en Oh! un llibre que parla

5.1.4. Musicalitat del text

A. Rimes

En aquest estudi ens interessa analitzar les rimes perquè s'ha vist que és un element molt atractiu pels infants i que a més a més té una funció molt concreta en el desenvolupament del llenguatge. Les rimes al ser un element regular, amb ritme i predictibilitat poden ajudar a l'infant a segmentar la informació i començar a detectar unitats significatives com per exemple fonemes (Cook 2000).

Rimes	Nº	%
Total d'obres	40	100,00%
Obres amb rimes	10	25,00%
Obres sense rimes	30	75,00%

Taula 11: Rimes dins de les obres

Els resultats ens indiquen que només una quarta part dels llibres per infants de 0-3 anys conté alguna rima. En comparació als altres recursos lingüístics analitzats la xifra és molt baixa. En la majoria dels casos aquestes rimes es deuen al fet que dins del text hi ha alguna cançó, en comptades ocasions és perquè el text sigui escrit en rima en comptes de prosa (com seria el cas del llibre "El pirata valent"). També s'ha observat que hi ha molt pocs llibres de poesia o gairebé cap que vagin dirigits a edats de 0-3 anys.

En aquesta mateixa línia trobem que és molt més freqüent trobar rimes en les obres no narratives (41%), que no pas en les narratives (13%), ja que la majoria d'històries es narren en prosa i no solen incloure cançons. En canvi tenim moltes obres no narratives que són obres basades en una cançó i que per tant contenen rimes⁷.

B. Repeticions

Tal com s'ha vist a la recerca bibliogràfica autors com Horst (2015) o Cook (2000) apunten que les repeticions són un element molt significatiu per l'aprenentatge lingüístic dels infants. Un text

⁷ Vegeu annex 1, taula 59

repetitiu i per tant, predictable, dona temps a l'infant a comprendre i processar les noves paraules que apareixen en la narració. Per aquest motiu, en aquest estudi s'ha analitzat la quantitat de repeticions significatives dins de cada obra. Per obtenir les dades desitjades s'ha recopilat i comptabilitzat aquelles unitats de text, ja siguin paraules, frases o parts del text que es repeten i aportaven una estructura i un patró a la narració.

Repeticions	Nº	%
Total d'obres	40	100,00%
Obres amb repeticions	26	65,00%
Obres sense repeticions	14	35,00%
Total estructures repetides comptabilitzades	116	
Mitjana de repeticions per obra	4,64	

Taula 12: Repeticions dins de les obres

Els resultats numèrics apunten que un 65% dels llibres tenen com a mínim una estructura lingüística que es repeteix dins l'obra. Cal destacar que de tots els elements analitzats (onomatopeies, repeticions, rimes, cançons i canvis tipogràfics) la repetició és la que obté un percentatge d'aparició més alt. La qual és una dada molt positiva donat la influència que pot exercir la repetició en l'adquisició del llenguatge i en concret en l'adquisició de nou vocabulari.

Creiem que l'ús d'aquest recurs és tan freqüent perquè ja ho era en els contes populars i el folklore. És un element característic de la literatura popular, que a través del pas dels anys ha fet arrels fins a convertir-se en un element gairebé indispensable en qualsevol obra de literatura infantil. El mateix passa en comparar obres narratives (69%) i les no narratives (58%), no hi ha una diferència significativa entre dades, sí que és més freqüent en obres narratives. Però també és un element indispensable en les obres que estan fetes a partir d'una cançó⁸.

C. Cançons

Diversos estudis com el de Willems, Friedman, Sloboda, Sanjosé, Piñeiro o Feu (citats per Ruiz 2011) que apunten que la música pot tenir una influència molt positiva en l'adquisició del llenguatge. Per aquest motiu a continuació es mostren les dades amb relació a les obres que contenen cançons.

Cançons	Nº	%
Total d'obres	40	100,00%
Obres amb cançó	11	27,50%
Obres sense cançó	29	72,50%

Taula 13: Cançons segons la tipologia de les obres

Les xifres ens indiquen que la quantitat d'obres amb cançons és baixa, només un 27,5% de les obres contenen alguna cançó. Tot i el baix percentatge, cal valorar molt les obres que inclouen algun tipus de cançó ja que la combinació creada entre imatge, text i música té un gran potencial per l'aprenentatge de l'infant.

Per altra banda, les obres no narratives utilitzen recursos que les fan especials, com per exemple les cançons en els llibres musicats, per aquest motiu trobem que hi ha més cançons en els llibres no narratius (47%) que no pas en els narratius (13%)⁹.

⁸ Vegeu annex 1, taula 62

⁹ Vegeu annex 1, taula 65

5.1.5. Tipografia

Correro (2018) descriu les fonts variables com: “un recurs no verbal que guia la lectura en veu alta, ja que dins la prosòdia, el to i l’entonació esdevindran elements fonamentals per a la comprensió i interpretació dels textos, i també són un recurs gràfic que embelleix el conjunt.” (p. 351).

Tal com s’ha explicat en el marc teòric d’aquest treball els canvis en la tipografia són un factor que influeix directament en l’expressivitat en què es llegeix la narració, i els infants perceben fàcilment aquests canvis i reaccionen mostrant més predisposició per escoltar les històries i en conseqüència hi ha més possibilitats de que adquireixen nou vocabulari.

	0-3 Romero	0-3 Romero	6-8 Correro	6-8 Correro	6-8 Colomer	6-8 Colomer
Tipografia variable	Nº	%	Nº	%	Nº	%
Total d'obres	40	100,00%	30	100,00%	31	100,00%
Obres amb tipografia variable	21	52,50%	7	23,33%	3	9,68%
Obres amb tipografia invariable	19	47,50%	23	76,67%	28	90,32%

Taula 14: Tipografia dins les obres

En analitzar les dades sobre la tipografia el primer que es pot observar és que existeix una tendència creixent al llarg dels anys en la quantitat de llibres que opten per una tipografia variable. Podem comprovar que en 3 anys (des de la tesi de Correro l’any 2018) les dades s’han duplicat, passant d’un 23’33% a un 52’5%, pel que fa a les variacions tipogràfiques. Després d’observar els resultats obtinguts, en aquest estudi tenim la hipòtesi que la tipografia variable ha augmentat a causa de la tendència general que hi ha vers a una lectura més visual, en la qual les imatges ocupen gairebé tota la pàgina i tenen un pes més important en la narració de la història. Per aquest motiu també es busca que el text formi part d’aquesta imatge, que sigui més visual, per aconseguir-ho el text es transforma variant la seva mida, color i forma.

	0-3 Romero	0-3 Romero	6-8 Correro	6-8 Correro	6-8 Colomer	6-8 Colomer
Variacions en la tipografia	Nº	%	Nº	%	Nº	%
Canvis en la mida tipogràfica	15	37,50%	10	33,33%	5	16,13%
Canvis de minúscules a majúscules	9	22,50%	-	-	-	-
Canvis en el color de la tipografia	6	15,00%	-	-	-	-
Canvis en la negreta de la tipografia	5	12,50%	-	-	-	-
Canvis en la cursiva de la tipografia	1	2,50%	-	-	-	-
Canvis en la font tipogràfica	3	7,50%	-	-	-	-
Canvis en la posició del text	6	15,00%	-	-	-	-

Taula 15: Canvis de tipografia

Una de les variacions que trobem amb més freqüència és la mida de la font amb un percentatge del 37,5 %. Aquesta és una xifra que també ha anat en augment en al llarg dels anys segons les dades de Correro (2018) i Colomer (1995). Els canvis de mida influeixen al lector ajustant l’expressivitat i el to veu, per exemple expressant sorpresa, enuig, exaltació, etc. També posen èmfasis i ressalten aquelles paraules importants en el text. Altres canvis també molt presents són canvis de minúscules a majúscules (22,5%), els canvis de color (15%) i la posició del text (15%). Aquests elements també guien la veu del narrador i li aporten personalitat.

6. DISCUSSIÓ I CONCLUSIONS

Aquest estudi s'ha centrat en l'anàlisi d'un corpus per a infants de 0-3 anys amb l'objectiu descriure com els àlbums fomenten el desenvolupament del llenguatge en l'etapa dels 0-3 anys. A continuació, s'exposen els resultats obtinguts amb el fi de donar resposta les hipòtesis inicials i les preguntes d'investigació formulades al principi d'aquest treball.

Quina quantitat de paraules trobem dins els llibres de 0-3 anys? Hi ha hagut una disminució de la quantitat de paraules a través dels anys en els llibres de 0-3 anys?

En aquest estudi s'ha plantejat la hipòtesi, basada en els resultats que obté Correró (2018) en la seva tesi, que al llarg dels anys hi ha hagut una disminució del text en la literatura infantil dels 0-3 anys. Els resultats indiquen que la quantitat de paraules dins dels àlbums de 0-3 anys és de mitjana 227 paraules. Per saber amb exactitud si la mitjana obtinguda indica una disminució del text, seria necessari comparar la dada amb un estudi similar de fa uns anys. Malauradament no s'ha trobat cap estudi que complexi aquestes característiques específicament amb un corpus de 0-3 anys. Per aquest motiu dins d'aquest treball s'ha fet una comparativa interna mirant la relació entre cronologia i extensió de les obres del corpus. Els resultats recullen que les obres més extenses (les que superen la mitjana de 227 paraules) en un 73% del casos són obres de fa 10 anys o més. Per tant, aquesta dada donaria suport a la hipòtesi plantejada en tant que les obres més antigues del corpus són també les més extenses.

Correró (2018) exposa que aquesta disminució en el text pot ser causada per la creixent importància de les imatges dins dels àlbums que sempre va en detriment del text. En aquest estudi hem comprovat que aquest fenomen es dona amb més claredat en els llibres no narratius, ja que com aquests no contenen narracions, tenen textos més breus i imatges que solen ocupar tota la pàgina. Els resultats numèrics demostren aquest fet, ja que la mitjana de paraules en les obres no narratives és molt més baixa (158 paraules) que en les narratives (277 paraules). A més, en aquest estudi hem pogut comprovar que la producció d'obres no narratives està augmentant, en els últims 3 anys hi ha hagut un creixement del 26% (vegeu annex 1, taula 73). Segons sembla, si aquestes tendències es consoliden, cada cop trobarem més publicacions amb textos més curts en el mercat literari.

Per altra banda, encara que no s'ha pogut incloure en l'apartat d'anàlisi, en aquest estudi també s'ha calculat i analitzat la quantitat de lèxic dins dels àlbums 0-3. És a dir, la quantitat de paraules diferents que hi ha dins els àlbums sense contar-ne les repeticions (vegeu annex 1, taules 36-41). Aquesta dada ens permet entendre quina quantitat de vocabulari poden estar escoltant de mitjana els infants durant la lectura d'un àlbum. Els resultats mostren una mitjana de 92 paraules. Seria necessari fer una recerca amb més profunditat, però el resultat sembla molt baix si ho comparem amb la mitjana de paraules que produeix un infant de 2 anys, la qual se situa entre 600-1100 paraules, o en el cas dels 3 anys entre 1200-2000 paraules. Cal entendre que en el desenvolupament del llenguatge la comprensió sempre va per davant de la producció, per tant els infants en aquesta edat són capaços d'entendre moltíssimes més paraules de les que són capaços de produir i per tant una xifra de 92 paraules en el lèxic ens sembla un estímul molt pobre en termes de vocabulari. Per tant, seria convenient realitzar futures investigacions entorn aquest fenomen, sobretot per determinar quina afectació pot tenir en l'aprenentatge lingüístic i lector dels infants aquesta disminució continua del text.

L'extensió dels llibres de 0-3 anys és inferior a la de llibres de més edat?

La resposta és si, la quantitat de paraules que trobem en llibres de 0-3 és d'unes 227 paraules mentre que la mitjana en llibres dirigits a infants de 6-8 anys (dada extreta de la tesi de Correró, 2018) és de 839 paraules. Els resultats indiquen que hi ha una adaptació lingüística per part dels creadors i les editorials segons l'etapa evolutiva a la qual van dirigida els llibres.

La reducció en l'extensió del text s'explica en part perquè en cada etapa evolutiva existeixen una tipologia de llibres. Tal com explica Kümmerling-Meibauer i Meibauer (2015), els infants de

0-3 anys mostren un gran interès pels llibres de conceptes, perquè pel seu nivell lingüístic busquen jugar a assenyalar i denominar objectes. Aquests llibres tenen molt poca quantitat de text, només contenen substantius aïllats que acompanyen als dibuixos dels llibres. Dins del corpus d'aquest treball tenim diversos llibres de conceptes com per exemple "Minilibres per a nadons", però aquests configuren un petit percentatge del corpus, per tant, la reducció de text ha de tenir una altra explicació. Així doncs, l'explicació més lògica és que en funció de l'edat els creadors escurcen o augmenten l'extensió del text per adaptar-se a les capacitats lingüístiques dels infants.

En base aquests resultats, seria recomanable obrir noves línies d'investigació que analitzessin el tipus de paraules que contenen els llibres infantils segons l'edat a la qual van dirigides. Per una banda, es podria comprovar si el lèxic de les obres per menys edat conté vocabulari més freqüent que les de més edat. I per l'altra banda recollir el tipus de paraules (categoria gramatical) que contenen les obres segons l'edat. En aquest estudi s'ha analitzat la categoria gramatical del lèxic, però malauradament no s'ha pogut incloure els resultats en la fase d'interpretació per la limitació en l'extensió de pàgines, tanmateix podeu consultar les dades numèriques en l'annex (vegeu annex 1, taules 40 i 41).

Quines són les estructures sil·làbiques que trobem dins dels llibres de 0-3? Quins són els fonemes més recurrents en els llibres de 0-3?

Al llarg d'aquest estudi s'han analitzat i interpretat algunes dades que finalment, a causa de l'extensió del treball, no s'han pogut incloure en aquest document. No obstant això, podeu trobar les dades numèriques amb relació a aquestes qüestions a l'annex 1 taules de la 42-53.

En aquest estudi creiem que seria necessari fer una recerca més amplia sobre les síl·labes i els fonemes. Caldria esbrinar si de la mateixa manera que hi ha una reducció del text segons l'edat, també hi ha una simplificació sil·làbica i fonètica segons l'edat. Els resultats preliminars obtinguts en aquesta investigació semblen indicar que no hi ha una simplificació en l'allargada de les paraules, ja que la mitjana de lletres per paraules és 6 (vegeu annex 1, taula 35). Tampoc hi ha una simplificació a nivell fonètic, els resultats mostren que la freqüència de lletres és la mateixa que podríem trobar en un text dirigit a adults, segons les dades de l'autor (Rafael, 2001) (per més detall vegeu l'annex 1, taula 53). Per últim, la complexitat sil·làbica, els resultats mostren una mitjana de dues síl·labes per paraula (vegeu annex 1, taula 45) que caldria comparar amb la mitjana de síl·labes en un text dirigit a adults o a infants de més edat.

Quina quantitat d'onomatopeies apareixen en els llibres de 0-3 anys?

A través de l'anàlisi d'aquest treball s'ha comprovat que un alt percentatge de les obres contenen onomatopeies, en concret un 60% dels casos. Com s'ha esmentat en diverses ocasions això és una dada molt positiva, ja que considerem les onomatopeies com un element que estimula el llenguatge dels infants, i fins i tot, és un recurs que facilita la comprensió als primers lectors. També s'ha observat que en les obres narratives hi ha un ús més freqüent de les onomatopeies (74%) que no pas en les obres no narratives (41%), aquest fet es podria explicar per què els llibres no narratius se centren en un tipus de contingut molt específic, com per exemple cançons o denominació de conceptes en els quals no és tan freqüent trobar onomatopeies.

Cal dir, que seria necessari obrir noves línies d'investigació pel que fa a les onomatopeies, ja que s'ha identificat que en molts casos, i més en els llibres no narratius, les onomatopeies no es troben dins del text sinó que conviuen entre les imatges. Al llarg d'aquest treball s'ha parlat d'una tendència dels àlbums a ser cada cop més visuals, on el text es redueix i la imatge s'amplia ocupant bona part de la pàgina. Segons sembla, les onomatopeies s'estarien transformant d'una forma similar, sent cada cop més visuals, amb canvis en la seva mida i tipografia i posició en l'espai. De manera que adopten una doble lectura, textual i visual, convertint-les en un recurs que guia el lector en la seva expressivitat i dramatització del text. Per exemple, si les lletres van variant de mida, expressarem pujades i baixades en la intensitat

de la veu, però si les lletres estan escrites amb una tipografia tremolosa, la lectura serà amb un to de por o monstrositat. En resum, seria necessari un estudi que analitzes en detall la representació de les onomatopeies en els àlbums i els seus usos.

Com és la musicalitat dels llibres de 0-3? En quina freqüència trobem música, rimes o repeticions dins dels llibres de 0-3 anys?

De ben segur que aquest ha sigut un dels apartats més difícils de definir d'aquest treball. En molts casos, recitar un text en veu alta és com cantar una petita melodia, el text té contrapunts, jocs de paraules, repeticions, rimes, silencis i entonacions que en conjunt formen una música parlada. Tanmateix, no hi ha una fórmula concreta per crear aquesta musicalitat en les obres literàries, ni uns elements específics i indispensables que la configurin. Com passa en qualsevol forma d'art la seva bellesa és difícil de capturar i analitzar.

En aquest treball s'ha fet una petita pinzellada, analitzant tres dels molts elements que aporten musicalitat al text (rimes, repeticions i cançons). Creiem que en futures investigacions es podria afegir les onomatopeies com un element més d'aquesta musicalitat, ja que com diu Janer (1995) aquestes són com un joc de veus, sorolls i remors, una música primitiva, el primer llenguatge de la nostra humanitat.

Pel que fa a les dades numèriques, el recompte final comprova que el 70% de les obres de 0-3 anys contenen algun dels tres recursos (rimes, repeticions i cançons) que aporten musicalitat. Aquesta dada és molt positiva perquè ens indica que una gran majoria de les obres tenen elements que aporten musicalitat al text i en conseqüència també aporten múltiples beneficis en l'aprenentatge i desenvolupament de la llengua dels infants més petits. En el cas que afegíssim les onomatopeies dins d'aquest càlcul la xifra augmentaria a 92%. Només tres obres del corpus es quedarien fora d'aquest recompte: "Endevina com t'estimo" de Sam McBratney, "Ja sé vestir-me sola" d'Elena Odriozola i "Les coses que se'n van" de Mar Benegas, però fins i tot en aquests casos podem observar que les obres tenen altres recursos que de ben segur estimulen el llenguatge.

Pel que fa a dades més concretes sobre la musicalitat, cal destacar que les repeticions són el recurs més usat, un 65% dels llibres contenen alguna repetició. Creiem que l'ús d'aquest recurs és tan freqüent perquè és un element característic de la literatura popular, que a través del pas dels anys ha fet arrels, fins a convertir-se en un element gairebé indispensable en qualsevol obra de literatura infantil. Aquest resultat és molt favorable perquè hem vist que la repetició és clau en la comprensió de la narració i l'adquisició de nou vocabulari. Faria falta una anàlisi més exhaustiva per comprovar com són les repeticions dels àlbums (repeticions sense canvis, repeticions encadenades o repeticions amb substitucions de paraules) i quin efecte tenen en el llenguatge. Per altra banda, les cançons estan representades en un 27% de les obres i les rimes en un 25%, unes dades bastant baixes, però tanmateix no hem de menysprear el potencial que tenen aquests recursos lingüístics en l'adquisició del llenguatge dels més petits.

En quina freqüència trobem canvis tipogràfics en els llibres de 0-3 anys?

Les dades analitzades amb relació als canvis tipogràfics marquen que hi ha una tendència creixent al llarg dels anys en la quantitat de llibres que opten per una tipografia variable. Des de la tesi de Corro, l'any 2018, les dades s'han duplicat, passant d'un 23'33% a un 52'5%, pel que fa a les variacions tipogràfiques.

Aquesta és una dada molt favorable, perquè s'ha demostrat que la tipografia influeix directament en l'expressivitat. Al mateix temps les autores Moschovaki i Meadows (2015) comproven que l'expressivitat, l'entonació i la dramatització del text influeix directament en els infants, els quals reaccionaran mostrant més predisposició per escoltar les històries i en conseqüència hi ha una facilitat per adquirir nou vocabulari.

En observar les dades amb més detall es pot concloure que les variacions tipogràfiques més freqüents són la mida (37,5 %), els canvis de minúscules a majúscules (22,5%), els canvis de color (15%) i la posició del text (15%). Segons Corro (2018) aquests canvis guien al lector ajustant l'expressivitat i el to veu, i també posen èmfasi i ressalten aquelles paraules importants en el text.

Per últim, després d'observar les dades, aquest estudi es planteja la següent hipòtesi: la tipografia variable ha augmentat a causa de la tendència general que hi ha vers a una lectura més visual. Actualment dins del panorama literari infantil i juvenil existeix una inclinació per donar més protagonisme a les imatges que no pas al text. Per aquest motiu també trobem que el text es transforma en mida, forma i color per passar a ser una part més de la imatge. Des del nostre punt de vista, seria necessari fer més investigacions al voltant de com la tipografia variable està canviant al llarg dels anys i comprovar com aquests canvis afecten en l'adquisició de nou vocabulari i també en la descodificació i comprensió lectora.

La majoria d'obres més ben valorades per la crítica del nostre país són traduccions d'origen estranger.

Un altre resultat que es vol destacar encara que no era una de les línies principals d'investigació d'aquest treball és l'idioma original de producció de les obres. En aquest estudi s'ha comprovat que hi ha una tendència a la globalització del mercat literari infantil, cada cop la procedència geogràfica dels creadors és més diversa. Hi ha un alt percentatge d'obres escrites en anglès (35%) i en francès (30%) (vegeu annex 1, taula 23). Tanmateix el nombre d'obres escrites originalment en català és només del 2,5 %. La poca representació que té el català en el mercat literari és una dada realment preocupant. Si aquest fet li sumem que segons dades de plataforma per la llengua només un 34% dels catalans tenen com a primera llengua el català, s'explica el perquè cada cop més editorials del territori inverteixen menys diners en publicar obres d'autors/res i il·lustradors/es catalans, ja que és un risc econòmic invertir en un mercat tan reduït. Per aquest motiu les editorials prefereixen fer traduccions de grans èxits a nivell internacional. Des d'aquest estudi volem transmetre la nostra preocupació per aquestes dades i intentar conscienciar al públic de l'amenaça que això suposa per la llengua catalana.

Dins el corpus de literatura per 0-3 anys trobarem una gran quantitat de recursos lingüístics, com són rimes, onomatopeies, repeticions i cançons que fomentaran l'adquisició del llenguatge.

A tall de conclusió final, aquest treball partim de la premissa que la lectura compartida d'àlbums és un context que estimula l'adquisició del llenguatge. De la mateixa manera que els adults adapten el seu comportament durant una conversa o un joc amb un infant, també ho fan durant la lectura en veu alta d'un llibre. En el cas d'una lectura segurament podem observar com l'adult utilitza diverses entonacions segons els personatges, augmenta la intensitat de la veu quan apareix un so o una onomatopeia, repetirà una vegada i una altra frases, llegirà amb cantarella, etc. Però la qüestió és: "perquè els adults adapten la seva conducta d'aquesta manera?" "Què hi ha dins dels àlbums que els incita a fer aquest tipus de lectura tan dramatitzada?".

Doncs com hem pogut veure en aquest estudi, dins dels àlbums hi ha diversos recursos que desencadenen aquest fenomen, com per exemple: les onomatopeies, les repeticions, les rimes, la tipografia o les cançons. Els resultats de la investigació demostren que el 92% de les obres tenen com a mínim un d'aquests elements. I només tres dels quaranta àlbums analitzats es quedarien fora d'aquest percentatge, els quals contenen altres elements que no hem analitzat en aquest treball que de ben segur estimulen el llenguatge dels infants com són: preguntes que interpel·len directament al lector o una estructura narrativa repetitiva. En resum, els resultats indiquen que les repeticions (65%) i les onomatopeies (60%) són els dos recursos més utilitzats,

amb menys freqüència trobem els canvis tipogràfics (52%) i per últim les cançons (27%) i les rimes (25%).

Dit això, no hi ha una fórmula concreta que ens digui quantes onomatopeies o rimes o cançons ha de contenir un àlbum per afavorir el llenguatge d'un infant. El que si sabem és que tots els elements que hem esmentat en aquest treball promouen la interacció i el joc lingüístic en un context de lectura compartida, i per tant propiciaran i estimularan el llenguatge de l'infant.

Per últim dir, que com a docents tenim la tasca de promoure la literatura infantil, perquè és una gran eina educativa amb múltiples beneficis pel desenvolupament dels infants, no tan sols en l'àrea de llenguatge sinó també a nivell cognitiu, motriu, afectiu i lectoescriptor. Per aquest precís motiu és vital que dins del camp de l'educació es realitzin més recerques científiques que ens ajudin als docents a entendre els processos d'aprenentatge que es donen a través de la literatura infantil, per després poder aplicar tots aquests coneixements a la nostra praxi diària com a educadors/res.

7. CONSIDERACIONS FINALS

A títol personal, aquest treball final m'ha ajudat a ampliar algunes competències que assolit durant el grau. En concret, he pogut ampliar els meus coneixements en l'àrea de la didàctica literària, la qual és un àmbit pel qual sento molt d'interès d'ençà que vaig assistir a les assignatures de "Didàctica de la Llengua Escrita i la Literatura en Educació Infantil" impartida per Neus Real i l'optativa "Narrativa i Poesia en Educació Infantil" impartida per Cristina Corro. Tots els coneixements que anat adquirint en aquest treball m'han ajudat a millorar la meua pràctica com a mestra i com a logopeda. El treball també ha fomentat el meu interès per la investigació dins del camp de l'educació, animant-me a continuar amb la recerca que he iniciat en aquest treball de final de grau en un futur.

Pel que fa a les limitacions del treball, la limitació més gran del treball és que és un treball molt extens i per tant en molts apartats no s'ha arribat aprofundir tant com seria necessari. Queden moltes vies obertes per investigar. Per aquest motiu, des d'aquest treball es proposen les següents línies de treball:

- Continuar la recerca iniciada en aquest treball, per aprofundir en els elements lingüístics que poden estar involucrats en l'adquisició del llenguatge dins dels llibres de 0-3.
- Establir els efectes que tenen els recursos lingüístics (onomatopeies, canvis tipogràfics, repeticions, etc.) en la comunicació verbal i no verbal dels adults (com a lectors) i també dels infants (com a receptors).
- Especificar el tipus de lèxic que trobem dins de les obres de 0-3, segons la categoria gramatical. Però també, segons si són paraules freqüents o poc freqüents en comparació a les paraules que podem trobar en una altra interacció verbal quotidiana.
- Analitzar la complexitat sil·làbica dels llibres de 0-3, és a dir, quin tipus de síl·labes trobem amb més freqüència (CV, CVC, VC...)
- Ampliar les dades per veure si hi ha una continuïtat en la disminució del text i el lèxic en la literatura de 0-3 anys, a causa d'una major presència d'imatge dins dels àlbums.
- Investigar com la disminució de text i vocabulari en les obres de 0-3 pot afectar en l'aprenentatge lingüístic i lector dels infants.

8. FONTS D'INFORMACIÓ I BIBLIOGRAFIA

- Aguilar, M. Navarro, J., Menacho, I., Alcale, C., Marchena, E. i Ramiro, P.(2010) Velocidad de nombrar y conciencia fonológica en el aprendizaje inicial de la lectura. *Revista Psicothema*, 22, (3), 436-442.
- Aparici, M. i Noguera, E.(2012) *Adquisició i avaluació del llenguatge*. Barcelona: UOC.
- Arizpe, E.; Farrar, J.; Mc Adam, J. (2018). Picturebooks and literacy studies. Dins B. Kümmerling-Meibauer, B. (ed.), *The Routledge Companion to Picturebooks* (pp. 371-380). Abigdon: Taylor and Francis Group.
- Blewitt, P. (2015) Growing vocabulary in the context of shared book reading. Dins B. Kümmerling-Meibauer, J. Meibauer, K. Nachtigäller i K. J. Rohlfing. *Learning from Picturebooks: Perspectives from child development and literacy studies*. (pp.117-136).London i New York: Routledge.
- Bosch, L. (2004) *Evaluación fonológica del habla infantil*. Barcelona: Masson.
- Colomer, T. (1995) *La formació del lector literari a través de la literatura infantil i juvenil* (tesi doctoral). Universitat Autònoma de Barcelona. Recuperat de <http://hdl.handle.net/10803/5054>
- Corroero, C. (2018) *Els llibres infantils del segle XXI: Caracterització de les obres infantils destinades als primers lectors* (Tesi doctoral). Universitat Autònoma de Barcelona. Recuperat de <https://www.tesisenred.net/handle/10803/665173>
- Cook, G. (2000). *Language Play, Language Learning*. Oxford University Press: New York.
- Defior, S. (2008) ¿Cómo facilitar el aprendizaje inicial de la lectoescritura? Papel de las habilidades fonológicas, Infancia y Aprendizaje: Journal for the Study of Education and Development, 31:3,333-345.
- Ganea, P., Ma, L. i DeLoache, J. (2011) Young children learning and transfer of biological information from picture books to real animals. *Child Development* 82 (5), 1423- 1433.
- Ganea, P. i Canfield, C. (2015) An examination of factors that affect young children's learning and transfer from picturesbooks. Dins B. Kümmerling-Meibauer, J. Meibauer, K. Nachtigäller i K. J. Rohlfing. *Learning from Picturebooks: Perspectives from child development and literacy studies*. (pp.33-50).London i New York: Routledge.
- Herrera, L. i Quiles, L. (2009) Lenguaje y Música. Desarrollo de la conciencia fonológica a través de canciones infantiles. Dins F. Sadio, *Diálogo e Comunicação Intercultural. A Educação com as Artes* (pp.159-179) Janeiro.
- Horst, S. J. (2015) Word Learning via shared storybook reading. Dins B. Kümmerling-Meibauer, J. Meibauer, K. Nachtigäller i K. J. Rohlfing. *Learning from Picturebooks: Perspectives from child development and literacy studies*. (pp.181-193).London i New York: Routledge.
- Janer, G. (1995) *Literatura infantil i experiència cognitiva*. Barcelona: Pirine.
- Kümmerling-Meibauer, B. i Meibauer, J. (2015) How do Picturebooks suport early conceptual and narrative development? Dins B. Kümmerling-Meibauer, J. Meibauer, K. Nachtigäller i K. J. Rohlfing. *Learning from Picturebooks: Perspectives from child development and literacy studies*. (pp.13-29).London i New York: Routledge.
- Kümmerling-Meibauer, B. i Meibauer, J. (2013)Towards a Cognitive Theory of Picturebooks. *International Research Society for Children's Literature*, 6 (2), 143–160.
- Laing, C. E. (2017) A perceptual advantage for onomatopoeia in early word learning: Evidence from eye-tracking. *Journal of Experimental Child Psychology*. 161, 32–45.

- Laing, C. E. (2019) A role for onomatopoeia in early language: evidence from phonological development. *Language and Cognition*, 11(2), 173-187.
- Martorell, M. A. (2017) *La música com a eina per millorar el llenguatge en casos de retard del llenguatge* (Memòria del Treball de Fi de Grau d'Educació Primària) Recuperat de: http://dspace.uib.es/xmlui/bitstream/handle/11201/148000/Martorell_Salva_Angels.pdf?sequence=1&isAllowed=y
- Montag, J. L, Jones, M. N. i Smith, L. B. (2015) The Words Children Hear: Picture Books and the Statistics for Language Learning. *Psychological Science*, 26 (9), 1489–1496.
- Montalvo, R. (2014). *El cuento infantil como estrategia para incrementar la habilidad de la conciencia fonológica a niños de cuatro años de instituciones educativas privadas de Santiago de Surco de Lima* (Tesi de Maestría en Educación con Mención en Teorías y Práctica Educativa). Recuperat de <https://pirhua.udep.edu.pe/handle/11042/2558>
- Moschovaki, E. i Meadows, S. (2015) Affective interaction during classroom picturebook reading. Dins B. Kümmerling-Meibauer, J. Meibauer, K. Nachtigäller i K. J. Rohlfing. *Learning from Picturebooks: Perspectives from child development and literacy studies*. (pp.156-178) London i New York: Routledge.
- Nikolajeva, M. (2018). Emotions in Picturebooks. Dins B. Kümmerling-Meibauer (ed.), *The Routledge Companion to Picturebooks* (pp. 110-118). Abigdon: Taylor and Francis Group.
- Pérez, E. (2013) *Diagnóstico e intervención en las dificultades evolutivas del lenguaje oral*. Barcelona: Lébon.
- Pérez, E. (2018) *Diagnóstico e intervención en la dislexia, la disortografía y la disgrafía*. Barcelona: Lébon.
- Plataforma per la llengua (2020). Informe Cat 2020: 50 dades sobre la llengua catalana. Informe Cat. Recuperat de: <https://www.plataforma-llengua.cat/que-fem/estudis-i-publicacions/267/informecat-2020>
- Rafael J. (2001) *Diccionari de freqüències 2: llengua literària*. Barcelona. Institut d'Estudis Catalans
- Reese, E. (2015) What good is a picturebook? Developing children's oral language and literacy through shared picturebook reading? Dins B. Kümmerling-Meibauer, J. Meibauer, K. Nachtigäller i K. J. Rohlfing. *Learning from Picturebooks: Perspectives from child development and literacy studies*. (pp.194-208) London i New York: Routledge.
- Reese i Riordan (2015). Picturebooks and developmental psychology. Dins de *The Routledge Companion to Picturebooks* (pp.381-390) Londres i Nova York: Routledge Companion.
- Ruiz, M. E. (2011) Colaboración de la música con la logopedia escolar. *Revista Música y Educación*. 87, 86-95.
- Soussan, P. B. (2014). *Qu'apporte la littérature jeunesse aux enfants? Et à ceux qui ne le sont plus*. Toulouse: Érés.
- Teberosky, A.; Sepúlveda, A. (2009). Inmersión en libros y lectura. Una propuesta para la alfabetización inicial en contextos multilingüe. *Lectura y Vida*. Vol. 30 (1), pp. 18-28.
- Van der Linden, S. (2013) *Album[s]*. Barcelona: Ekaré.

9. ANNEXOS

9.1. ANNEX 1: Resultats numèrics

1. Producció editorial

Títol	Editorial	Seu de la editorial	Idioma original	Tipologia	Autor	Il·lustrador	Nacionalitat autor	Nacionalitat il·lustrador	Any	Any original
A dormir gatets	Zahorí	Barcelona	Català	No narratiu	Castro Urío, Barbara	Castro Urío, Barbara	Espanya	Espanya	2018	2018
A la ciutat	Coco Books	Barcelona	Anglès	No narratiu	Lipniewska, Dominika	Lipniewska, Dominika	Polònia	Polònia	2019	2019
A passeig	La Fragatina	Manresa	Castellà	No narratiu	Ortiz, Estrella	Paloma Valdivia	Espanya	Xile	2014	2014
Anem a caçar un ós	Ekaré	Barcelona	Anglès	Narratiu	Rosen, Michael	Helen Oxenbury	Regne Unit	Regne Unit	2013	1989
Bona nit, Goril·la	Ekaré	Barcelona	Anglès	Narratiu	Rathmann, Peggy	Rathmann, Peggy	EUA	EUA	2019	1994
Bona nit, lluna.	Corimbo	Barcelona	Anglès	No narratiu	Brown, Margaret Wise	Hurd, Clement	EUA	EUA	2013	1947
Cada ovella la seva parella	La Fragatina	Manresa	Castellà	No narratiu	Ortiz, Estrella	Paloma Valdivia	Espanya	Xile	2014	2014
Casa meva, casa teva	Joventut	Barcelona	Francés	Narratiu	Dubuc, Marianne	Dubuc, Marianne	Canadà	Canadà	2020	2019
Compte amb la granota	Joventut	Barcelona	Anglès	Narratiu	Bee, William	Bee, William	Regne Unit	Regne Unit	2008	2008
Davant de casa meva	Joventut	Barcelona	Francés	No narratiu	Dubuc, Marianne	Dubuc, Marianne	Canadà	Canadà	2010	2010
Deu ditets	Kalandraka	Barcelona	Anglès	No narratiu	Fox, Mem	Helen Oxenbury	Austràlia	Regne Unit	2018	2008
El pastís és tan amunt	Joventut	Barcelona	Itàlia	Narratiu	Straber, Susanne	StraBer, Susanne	Alemanya	Alemanya	2015	2014

El Pirata valent	Kalandraka	Barcelona	Castellà	Narratiu	Alcantára, Ricardo.	Gusti	Uruguai	Argentina	2019	1989
El tigre que va venir a berenar	Harper CollinsIberia	Madrid	Anglès	Narratiu	Kerr, Judith	Kerr, Judith	Alemanya	Alemanya	2020	1968
Els tres mussolets	Kalandraka	Barcelona	Anglès	Narratiu	Wadell, Martin	BENSON, Patrikc	Regne Unit	Regne Unit	2017	1992
En Patufet	Kalandraka	Barcelona	Castellà	Narratiu	González, Olalla.	Taeger, Marc	Espanya	Suïssa	2008	2008
Endevina com t'estimo	Kókinos	Barcelona	Anglès	Narratiu	Mcbratney, Sam	Jeram, Anita	Irlanda	Regne Unit	2002	1994
Fins al vespre!	Corimbo	Barcelona	Francés	Narratiu	Ashbé, Jeanne	Ashbé, Jeanne	Bèlgica	Bèlgica	1998	1995
Hola, Matí	A buen paso	Guadalajara	Castellà	No narratiu	Benegas, Mar	Caamaño, Neus	Espanya	Espanya	2019	2019
Ja sé vestir-me sola	Modernas El Embudo	Madrid	Castellà	No narratiu	Odriozola, Elena	Odriozola, Elena	Espanya	Espanya	2020	2020
L'espera	Joventut	Barcelona	Anglès	Narratiu	Henkes, Kevin	Henkes, Kevin	EUA	EUA	2016	2015
L'erugeta goluda	Elfos	Barcelona	Anglès	Narratiu	Carle, Eric	Carle, Eric	EUA	EUA	2016	1969
La neu	Tramuntana	Girona	Francés	Narratiu	Kaori, Tajima	Kaori, Tajima	Japó	Japó	2014	2013
La talpeta que volia saber...fet allò al cap	Kalandraka	Barcelona	Alemanya	Narratiu	Holzwarth, Werner	Erlbruch, Wolf	Alemanya	Alemanya	1999	1989
Les coses que se'n van	Combel	Barcelona	Francés	No narratiu	Alemagna, Beatrice	Alemagna, Beatrice	Itàlia	Itàlia	2019	2019
Lluna	Kalandraka	Barcelona	Castellà	No narratiu	Rubio, Antonio	Villan, Óscar	Espanya	Espanya	2015	2005
Més!	Cruïlla	Barcelona	Anglès	Narratiu	Gravett, Emily	Gravett, Emily	Regne Unit	Regne Unit	2012	2011
Minilibres per a nadons	Flamboyant	Barcelona	Francés	No narratiu	Ahlberg, Janet	Ahlberg, Allan	Regne Unit	Regne Unit	2020	1982
No és culpa meva!	Kalandraka	Barcelona	Francés	Narratiu	Voltz, Christian	Voltz, Christian	França	França	2018	2001
Oh!, és fosc...	Corimbo	Barcelona	Francés	Narratiu	Ashbé, Jeanne	Ashbé, Jeanne	Bèlgica	Bèlgica	2004	2003
Oh!, un llibre que parla	Cruïlla	Barcelona	Francés	No narratiu	Tullet, Hervé	Tullet, Hervé	França	França	2017	2017

Ós un cau!	Thule	Barcelona	Italià	Narratiu	Grossi, Nicola	Grossi, Nicola	Itàlia	Itàlia	2018	2017
Què ens cal?	Kalandraka	Barcelona	Italià	No narratiu	Rodari, Gianni	Bonanni, Silvia	Itàlia	Itàlia	2020	1970
Que ve el llop!	Edelvives	Barcelona	Francés	Narratiu	Jadoul, Émile	Jadoul, Émile	Bèlgica	Bèlgica	2004	2002
Sabata	Kalandraka	Barcelona	Castellà	No narratiu	Rubio, Antonio	Villan, Óscar	Espanya	Espanya	2015	2005
Shhh! Tenim un pla	Nubeocho	Madrid	Anglès	Narratiu	Haughton, Chris	Haughton, Chris	Irlanda	Irlanda	2019	2014
Tris-Tras	Combel	Barcelona	Castellà	No narratiu	Benegas, Mar	Reyes Guijarro, Maria	Espanya	Espanya	2019	2018
Un dia ple de sons	Joventut	Barcelona	Francés	Narratiu	Montanari, Eva	Montanari, Eva	Itàlia	Itàlia	2020	2018
Un joc	Cruïlla	Barcelona	Francés	No narratiu	TULLET, Hervé	Tullet, Hervé	França	França	2018	2011
Una mica perdut	Nubeocho	Madrid	Anglès	Narratiu	Haughton, Chris	Haughton, Chris	Irlanda	Irlanda	2018	2010

Taula 16: Dades de la producció editorial

2. Producció editorial: Tipologia de les obres

Obres	Nº	%
Total d'obres	40	100,00%
Narratives	23	57,50%
No Narratives	17	42,50%

Taula 17: Tipologia d'obres

3. Producció editorial: Modalitats de creació de les obres

Modalitats de creació	Nº	%
Total d'obres	40	100,00%
Escrites i il·lustrades per la mateixa persona	24	60,00%
Elaborades per un autor i un il·lustrador	16	40,00%

Taula 18: Modalitat de creació de les obres

4. Producció editorial: Modalitats de creació de les obres segons la tipologia

	Narratives	%
Total d'obres	23	1
Escrites i il·lustrades per la mateixa persona	17	73,91%
Elaborades per un autor i un il·lustrador	6	26,09%

Taula 19: Modalitat de creació de les obres narratives

	No Narratives	%
Total d'obres	17	100,00%
Escrites i il·lustrades per la mateixa persona	7	41,18%
Elaborades per un autor i un il·lustrador	10	58,82%

Taula 20: Modalitat de creació de les obres no narratives

5. Producció editorial: Procedència dels autors

Nacionalitat dels autors	Nº	%
Total d'autors	33	100,00%
Espanya	6	18,18%
Regne Unit	5	15,15%
Italià	4	12,12%
EUA	4	12,12%
Alemanya	3	9,09%
França	2	6,06%
Irlanda	2	6,06%

Bèlgica	2	6,06%
Uruguai	1	3,03%
Canadà	1	3,03%
Austràlia	1	3,03%
Polònia	1	3,03%
Japó	1	3,03%
Nacionalitat dels il·lustradors	Nº	%
Total d'il·lustradors	33	100,00%
Regne Unit	7	21,21%
Espanya	4	12,12%
Itàlia	4	12,12%
EUA	4	12,12%
Alemanya	3	9,09%
França	2	6,06%
Irlanda	1	3,03%
Bèlgica	2	6,06%
Canadà	1	3,03%
Polònia	1	3,03%
Argentina	1	3,03%
Xile	1	3,03%
Suïza	1	3,03%
Japó	1	3,03%

Taula 21: Nacionalitat d'autors i il·lustradors de les obres

6. Producció editorial: Traduccions i idioma original de les obres

Idioma	Nº	%
Total d'obres	40	100,00%
Total d'obres traduïdes	39	97,50%
Traduccions de llengües estrangeres	30	75,00%
Traduccions del castellà	9	22,50%
Català	1	2,50%

Taula 22: Idioma original de les obres (1)

Idioma original del text	Nº	%
Total d'obres	40	100,00%
Anglès	14	35,00%

Francès	12	30,00%
Castellà	9	22,50%
Italià	2	5,00%
Alemanys	2	5,00%
Català	1	2,50%

Taula 23: Idioma original de les obres (2)

7. Producció editorial: Editorials

Editorials	Nº	%	Seu social
Total d'obres	40	100,00%	
Kalandraka	9	22,50%	Barcelona
Joventut	6	15,00%	Barcelona
Corimbo	3	7,50%	Barcelona
Cruïlla	3	7,50%	Barcelona
Ekaré	2	5,00%	Barcelona
La Fragatina	2	5,00%	Manresa
Combel	2	5,00%	Barcelona
Nubeocho	2	5,00%	Madrid
Coco Books	1	2,50%	Barcelona
Zahorí	1	2,50%	Barcelona
Harper Collins Iberia	1	2,50%	Madrid
Kókinos	1	2,50%	Barcelona
A buen paso	1	2,50%	Guadalajara
Ediciones Modernas El Embudo	1	2,50%	Madrid
Elfos	1	2,50%	Barcelona
Tamuntana	1	2,50%	Girona
Flamboyant	1	2,50%	Barcelona
Thule	1	2,50%	Barcelona
Edelvives	1	2,50%	Barcelona

Taula 24: Editorials de les obres

8. Característiques textuais

Títol	nº paraules	nº lèxic	nº síl·labes	nº lletres	nº onomatopeies	Onomatopeies	Rimes	Repeticions	nº estruc. repetides	Cançó	Canvis de tipografia
A dormir gatets	194	97	326	767	0	0	0	1	2	0	0
A la ciutat	340	176	582	1501	1	1	0	0	0	0	0
A passeig	56	29	75	171	0	0	1	1	2	1	0
Anem a caçar un ós	447	123	659	1707	15	1	0	1	15	1	1
Bona nit, Goril·la	49	13	86	199	1	1	0	1	1	0	1
Bona nit, lluna.	172	65	302	712	1	1	1	1	14	0	1
Cada ovella la seva parella	77	31	113	279	0	0	1	1	1	1	0
Casa meva, casa teva	439	197	784	1880	1	1	0	0	0	0	0
Compte amb la granota	576	208	1021	2421	2	1	1	1	8	1	1
Davant de casa meva	429	153	720	1801	3	1	0	0	0	0	1
Deu ditets	188	65	277	658	0	0	1	1	3	1	0
El pastís és tan amunt	188	47	263	649	10	1	0	1	4	0	1
El Pirata valent	133	93	216	541	0	0	1	0	0	0	0
El tigre que va venir a berenar	572	209	904	2119	1	1	0	0	0	0	0
Els tres mussolets	371	141	576	1381	1	1	0	1	2	0	1
En Patufet	645	219	1083	2579	0	0	1	1	4	1	1
Endevina com t'estimo	412	154	649	1660	0	0	0	0	0	0	1
Fins al vespre!	277	143	433	1072	2	1	0	0	0	0	0
Hola, Matí	82	45	158	361	0	0	0	1	2	0	0
Ja sé vestir-me sola	41	28	55	132	0	0	0	0	0	0	0
L'espera	199	100	348	845	1	1	0	1	4	0	0

L'erugeta goluda	261	127	485	1133	0	0	0	1	2	0	0
La neu	129	60	218	569	0	0	0	1	4	0	1
La talpeta que volia saber...	520	198	809	1983	7	1	0	1	3	0	1
Les coses que se'n van	115	78	183	459	0	0	0	0	0	0	0
Lluna	40	8	76	195	0	0	1	1	2	1	0
Més!	19	6	24	71	1	1	0	1	1	0	1
Minilibres per a nadons	49	44	102	252	2	1	0	0	0	0	0
No és culpa meva!	327	91	520	1247	8	1	0	1	10	0	1
Oh!, és fosc...	59	44	97	216	2	1	0	0	0	0	0
Oh!, un llibre que parla	400	163	588	1410	16	1	0	0	0	1	1
Ós un cau!	190	68	289	709	9	1	0	1	7	0	1
Què ens cal?	46	15	56	156	0	0	0	1	2	1	1
Que ve el llop!	91	35	142	352	0	0	0	1	5	0	0
Sabata	29	9	70	144	0	0	1	1	2	1	0
Shhh! Tenim un pla	111	34	183	446	1	1	0	1	6	0	1
Tris-Tras	114	49	158	452	1	1	1	1	2	1	1
Un dia ple de sons	156	77	243	577	24	1	0	0	0	0	1
Un joc	326	176	495	1226	13	1	0	0	0	0	1
Una mica perdut	217	76	345	835	3	1	0	1	8	0	1
Suma	9086	3694	14713	35867	126	24	10	26	116	11	21
Mitjana	227,15	92,35	367,825	896,675	5,25				4,64		
Percentatge						60,00%	25,00%	65,00%	27,50%		52,50%

Taula 25: Característiques textuais de les obres

9. Característiques textuais: Paraules

Mitjana de paraules	Nº
Mitjana de paraules	227,15

Taula 26: Mitjana de paraules de les obres (1)

Mitjana de paraules	Nº	%
Obres per sobre de la mitjana	14	35,00%
Obres per sota de la mitjana	26	65,00%

Taula 27: Mitjana de paraules de les obres (2)

Mitjana de paraules segons tipologia obra	Nº Obres	Nº paraules
Total d'obres	40	227,15
Narratives	23	277,74
No narratives	17	158,71

Taula 28: Mitjana de paraules de les obres segons tipologia

Mitjana de paraules segons l'idioma	Nº Obres	Mitjana de paraules
Total d'obres	40	227,15
Traduccions de llengües estrangeres	30	255,90
Traduccions del castellà	9	135,22
Català	1	194

Taula 29: Mitjana de paraules de les obres segons idioma

Mitjana de paraules segons l'any de publicació	Nº Obres	Nº paraules
1947	1	172
1968	1	572
1969	1	261
1974	1	46
1982	1	49
1989	3	367
1992	1	371
1994	2	231
1995	1	277
2001	1	327
2002	1	91
2003	1	59
2005	2	35
2008	3	470

2010	2	323
2011	2	173
2013	1	129
2014	4	108
2015	1	199
2017	2	295
2018	3	155
2019	4	244
2020	1	41

Taula 30: Mitjana de paraules de les obres any de publicació

Obres per sobre la mitjana de paraules	Any primera edició	Nº paraules
L'erugeta goluda	1969	261
Fins al vespre!	1995	277
Un joc	2011	326
No és culpa meva!	2001	327
A la ciutat	2019	340
Els tres mussolets	1992	371
Oh!, un llibre que parla	2017	400
Endevina com t'estimo	1994	412
Davant de casa meva	2010	429
Casa meva, casa teva	2019	439
Anem a caçar un ós	1989	447
La talpeta que volia saber qui li havia fet allò al cap	1989	520
El tigre que va venir a berenar	1968	572
Compte amb la granota	2008	576
En Patufet	2008	645

Taula 31: Obres per sobre la mitjana de paraules (1)

Obres per sobre la mitjana de paraules	Nº	%
Total d'obres	15	100,00%
Obres d'abans del 2010	11	73,33%
Obres després del 2010	4	26,67%

Taula 32: Obres per sobre la mitjana de paraules (2)

Nombre de paraules	Nº	%
Fins a 100 paraules	12	30,00%
Entre 101 i 200 paraules	12	30,00%
Entre 201 i 300 paraules	3	7,50%
Entre 301 i 400 paraules	4	10,00%
Entre 401 i 500 paraules	5	12,50%
Entre 501 i 600 paraules	3	7,50%
Més de 600 paraules	1	2,50%

Taula 33: Nombre de paraules

Mitjana llargada de paraula (totes les paraules)	Nº
Mitjana llargada de paraula	3,92

Taula 34: Mitjana en la llargada de paraula (totes les paraules del corpus)

Mitjana llargada de paraula (només adjectius, noms i verbs)	Nº
Mitjana llargada de paraula	6,09

Taula 35: Mitjana en la llargada de paraula (només adjectius, noms i verbs)

10. Característiques textuais: Lèxic

Mitjana de lèxic	Nº
Mitjana de lèxic	92,35

Taula 36: Mitjana en el lèxic

Mitjana de paraules segons tipologia obra	Nº Obres	Nº lèxic
Total d'obres	40	92,35
Narratives	23	107,0869565
No narratives	17	72,41176471

Taula 37: Mitjana del lèxic segons la tipologia

Mitjana de lèxic segons l'idioma	Nº Obres	Nº lèxic
Total d'obres	40	92,35
Traduccions de llengües estrangeres	30	102,86
Traduccions del castellà	9	56,77
Català	1	97

Taula 38: Mitjana del lèxic segons l'idioma

Nombre de lèxic	Nº	%
Fins a 50 mots	15	37,50%
50-100 mots	10	25,00%
100-150 mots	5	12,50%
150-200 mots	7	17,50%
200- 250 mots	3	7,50%

Taula 39: Nombre de lèxic

Categoria gramatical del lèxic	Nº paraules (amb repeticions)	%
Nom	2072	22,13%
Verb	1887	20,15%
Adverbi	1128	12,05%
Pronom	856	9,14%
Article	852	9,10%
Preposició	818	8,74%
Adjectiu	675	7,21%
Interjecció	469	5,01%
Conjunció	436	4,66%
Preposició + article	171	1,83%

Taula 40: Categoria gramatical del lèxic (amb repeticions)

Categoria gramatical del lèxic	Nº paraules (sense repeticions)	%
Nom	662	38,94%
Verb	568	33,41%
Adjectiu	219	12,88%
Interjecció	100	5,88%
Adverbi	84	4,94%
Pronom	37	2,18%
Preposició	14	0,82%
Conjunció	8	0,47%
Preposició + article	5	0,29%
Article	3	0,18%

Taula 41: Categoria gramatical del lèxic (amb repeticions)

11. Característiques textuais: Síl·labes

Mitjana de síl·labes (totes les paraules)	Nº
Mitjana de síl·labes	367,825

Taula 42: Mitjana de síl·labes

Mitjana de síl·labes segons tipologia obra (totes les paraules)	Nº Obres	Nº síl·labes
Total d'obres	40	367,825
Narratives	23	451,173913
No narratives	17	255,0588235

Taula 43: Mitjana de síl·labes segons la tipologia

Mitjana de síl·labes segons l'idioma (totes les paraules)	Nº Obres	Nº síl·labes
Total d'obres	40	367,825
Traduccions de llengües estrangeres	30	414,37
Traduccions del castellà	9	222,67
Català	1	326

Taula 44: Mitjana de síl·labes segons l'idioma

Complexitat sil·làbica dins les obres (totes les paraules)	Nº	%
Numero total de síl·labes	14713	100,07%
1 síl·laba	5216	57,41%
2 síl·labes	2556	28,13%
3 síl·labes	1087	11,96%
4 síl·labes	217	2,39%
5 síl·labes	50	0,55%
6 síl·labes	1	0,01%

Taula 45: Complexitat sil·làbica

Mitjana de síl·labes per paraula (només en adjectius, noms i verbs)	Nº
Mitjana de síl·labes per paraula	2.38

Taula 46: Mitjana de síl·labes per paraula (només en adjectius, noms i verbs)

Complexitat sil·làbica dins les obres (només en adjectius, noms i verbs)	Nº	%
Nombre total de síl·labes	1447	100,00%
1 síl·laba	223	15,41%
2 síl·labes	611	42,23%
3 síl·labes	463	32,00%
4 síl·labes	127	8,78%

5 síl·labes	21	1,45%
6 síl·labes	2	0,14%

Taula 47: Complexitat sil·làbica dins de les obres (només en adjectius, noms i verbs)

12. Característiques textuais: Lletres

Mitjana de lletres	Nº
Mitjana de lletres	896,675

Taula 48: Mitjana de lletres de les obres

Mitjana de paraules segons tipologia obra	Nº Obres	Nº lletres
Total d'obres	40	896,675
Narratives	23	1095,26087
No narratives	17	628

Taula 49: Mitjana de lletres segons la tipologia

Mitjana de lletres segons l'idioma	Nº Obres	Nº lletres
Total d'obres	40	896,675
Traduccions de llengües estrangeres	30	1009,40
Traduccions del castellà	9	539,33
Català	1	767

Taula 50: Mitjana de lletres segons l'idioma

Llargada de les paraules dins les obres (totes les paraules)	Nº	%
Total de paraules en totes les obres	9086	100,00%
1 lletra	570	6,27%
2 lletres	2331	25,65%
3 lletres	1638	18,03%
4 lletres	1481	16,30%
5 lletres	908	9,99%
6 lletres	893	9,83%
7 lletres	537	5,91%
8 lletres	360	3,96%
9 lletres	223	2,45%
10 lletres	78	0,86%
11 lletres	34	0,37%
12 lletres	24	0,26%

13 lletres	5	0,06%
14 lletres	2	0,02%
15 lletres	0	0,00%
16 lletres	1	0,01%
17 lletres	0	0,00%
18 lletres	0	0,00%
19 lletres	0	0,00%
20 lletres	0	0,00%
21 lletres	0	0,00%
22 lletres	1	0,01%

Taula 51: Llargada de les paraules en lletres (totes les paraules)

Llargada de les paraules dins les obres (només ajectius, nom i verbs)	Nº	%
Total de paraules en totes les obres	1448	100,00%
2 lletres	14	0,97%
3 lletres	99	6,84%
4 lletres	197	13,60%
5 lletres	259	17,89%
6 lletres	302	20,86%
7 lletres	241	16,64%
8 lletres	176	12,15%
9 lletres	99	6,84%
10 lletres	36	2,49%
11 lletres	18	1,24%
12 lletres	7	0,48%
13 lletres	3	0,21%
14 lletres	1	0,07%

Taula 52: Llargada de les paraules en lletres (només en adjectius, noms i verbs)

	0-3 Romero	Rafaels
Freqüència de lletres dins les obres	%	%
A	14,74%	14.47%
B	1,63%	1.15%
C	2,58%	3.19%
Ç	0,12%	0.10%
D	2,68%	3.47%

E	12,09%	16.01%
F	1,19%	0.90%
G	1,75%	1.15%
H	1,42%	0.65%
I	6,23%	8.08%
J	0,39%	0.25%
K	0,01%	0.02%
L	7,25%	5.94%
M	3,19%	2.79%
N	6,30%	5.84%
O	6,18%	6.58%
P	3,18%	2.39%
Q	1,09%	1.20%
R	6,55%	5.99%
S	6,98%	7.43%
T	6,86%	5.44%
U	4,80%	4.84%
V	1,92%	1.25%
W	0,00%	0.01%
X	0,56%	0.45%
Y	0,20%	0.35%
Z	0,11%	0.05%

Taula 53: Freqüència de lletres dins les obres

13. Característiques textuais: Onomatopeies

Onomatopeies	Nº	%
Total d'obres	40	100,00%
Obres amb onomatopeies	24	60,00%
Obres sense onomatopeies	16	40,00%
Total d'onomatopeies comptabilitzades	126	
Mitjana d'onomatopeies per obra	5,25	

Taula 54: Onomatopeies dins les obres

Onomatopeies segons l'idioma	Nº	Sobre el total d'obres
Total d'obres de llengües estrangeres	30	100,00%
Obres en llengua estrangera amb onomatopeies	23	76,67%

Total d'obres en castellà	9	100,00%
Obres en castellà amb onomatopeies	1	11,11%
Total d'obres en català	1	100,00%
Obres en castellà amb onomatopeies	0	0,00%

Taula 55: Onomatopeies dins les obres segons l'idioma

Onomatopeies segons la tipologia	Nº obres	Nº obres amb onomatopeies	%
Total d'obres	40	24	60,00%
Narratives	23	17	73,91%
No narratives	17	7	41,18%

Taula 56: Onomatopeies dins les obres segons la tipologia

14. Característiques textuais: Rimes

Rimes	Nº	%
Total d'obres	40	100,00%
Obres amb rimes	10	25,00%
Obres sense rimes	30	75,00%

Taula 57: Rimes dins les obres

Rimes segons l'idioma	Nº	%
Total d'obres de llengües estrangeres	30	100,00%
Obres en llengua estrangera amb rimes	4	13,33%
Total d'obres en castellà	9	100,00%
Obres en castellà amb rimes	7	77,78%
Total d'obres en català	1	100,00%
Obres en castellà amb rimes	0	0,00%

Taula 58: Rimes segons l'idioma

Rimes segons la tipologia	Nº obres	Nº obres amb rimes	%
Total d'obres	40	10	25,00%
Narratives	23	3	13,04%
No narratives	17	7	41,18%

Taula 59: Rimes segons la tipologia

15. Característiques textuais: Repeticions

Repeticions	Nº	%
Total d'obres	40	100,00%
Obres amb repeticions	26	65,00%
Obres sense repeticions	14	35,00%
Total estructures repetides comptabilitzades	116	

Mitjana de repeticions per obra	4,64
---------------------------------	------

Taula 60: Repeticions dins les obres

Repeticions segons l'idioma	Nº	%
Total d'obres de llengües estrangeres	30	100,00%
Obres en llengua estrangera amb repeticions	18	60,00%
Total d'obres en castellà	9	100,00%
Obres en castellà amb repeticions	8	88,89%
Total d'obres en català	1	100,00%
Obres en castellà amb repeticions	1	100,00%

Taula 61: Repeticions segons l'idioma

Repeticions segons la tipologia	Nº obres	Nº obres amb repeticions	%
Total d'obres	40	26	65,00%
Narratives	23	16	69,57%
No narratives	17	10	58,82%

Taula 62: Repeticions segons la tipologia

16. Característiques textuais: Cançons

Cançons	Nº	%
Total d'obres	40	100,00%
Obres amb cançó	11	27,50%
Obres sense cançó	29	72,50%

Taula 63: Cançons dins de les obres

Cançons segons l'idioma	Nº	%
Total d'obres de llengües estrangeres	30	100,00%
Obres en llengua estrangera amb cançons	5	16,67%
Total d'obres en castellà	9	100,00%
Obres en castellà amb cançons	6	66,67%
Total d'obres en català	1	100,00%
Obres en castellà amb cançons	0	0,00%

Taula 64: Cançons segons l'idioma

Cançons segons la tipologia	Nº obres	Nº obres amb cançons	%
Total d'obres	40	11	27,50%
Narratives	23	3	13,04%
No narratives	17	8	47,06%

Taula 65: Cançons segons la tipologia

17. Característiques textuais: Tipografia

Canvis tipogràfics	Nº	%
Total d'obres	40	100,00%
Obres amb canvis tipogràfics	21	52,50%
Obres sense canvis tipogràfics	19	47,50%

Taula 66: Tipografia dins les obres

Variacions en la tipografia	Nº	%
Canvis de minúscules a majúscules	9	22,50%
Canvis en el color de la tipografia	6	15,00%
Canvis en la negreta de la tipografia	5	12,50%
Canvis en la cursiva de la tipografia	1	2,50%
Canvis en la font tipogràfica	3	7,50%
Canvis en la posició del text	6	15,00%
Canvis en la mida tipogràfica	15	37,50%

Taula 67: Canvis de tipografia dins les obres

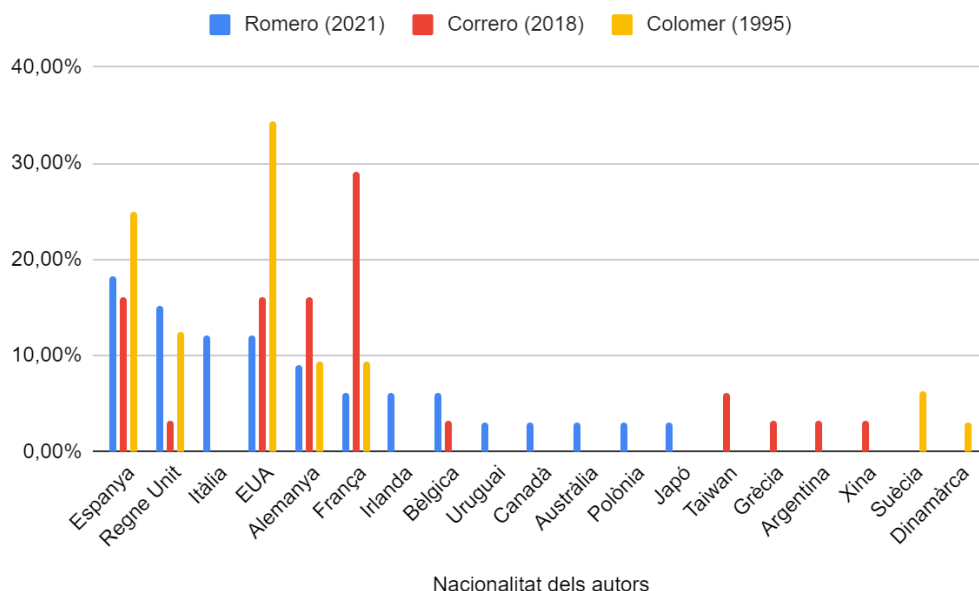
Canvis tipogràfics segons l'idioma	Nº	%
Total d'obres de llengües estrangeres	30	100,00%
Obres en llengua estrangera amb canvis en la tipografia	19	63,33%
Total d'obres en castellà	9	100,00%
Obres en castellà amb canvis en la tipografia	2	22,22%
Total d'obres en català	0	100,00%

Taula 68: Tipografia dins les obres segons l'idioma

Cançons segons la tipologia	Nº obres	Nº obres canvis tipogràfics	%
Total d'obres	40	21	52,50%
Narratives	23	15	65,22%
No narratives	17	6	35,29%

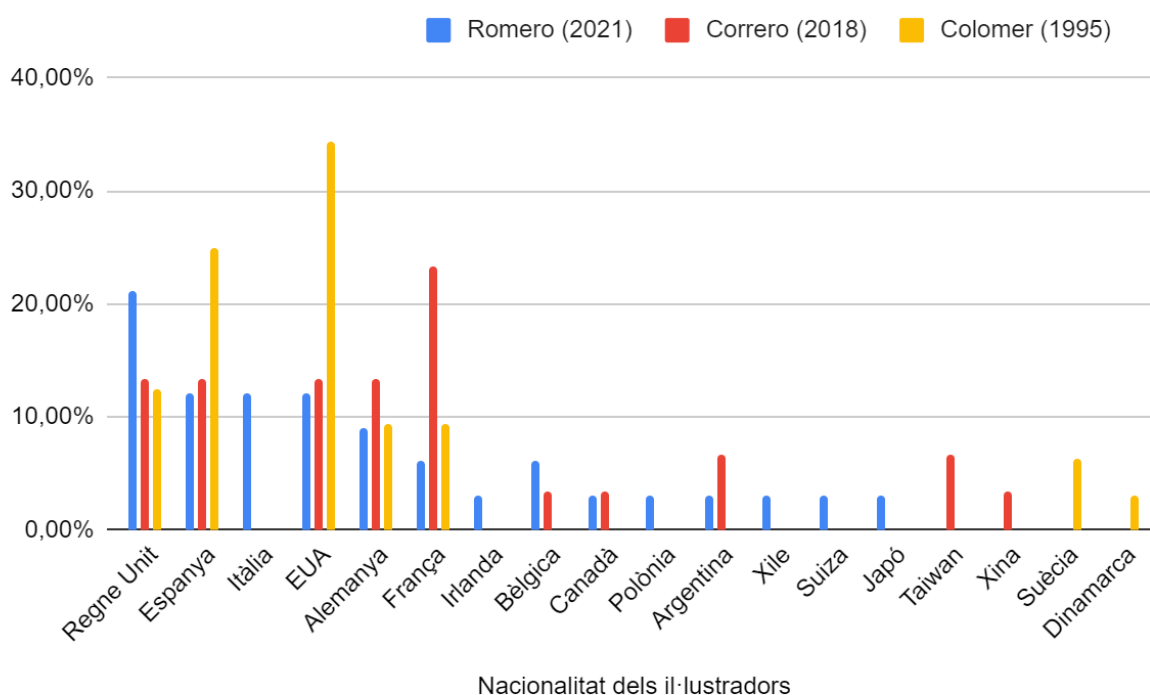
Taula 69: Tipografia dins les obres segons la tipologia

18. Gràfic comparatiu entre Colomer (1995), Correro (2018) i Romero (2021): nacionalitat dels autors

Gràfic 2: Gràfic comparatiu entre Colomer (1995), Correro (2018) i Romero (2021): nacionalitat dels autors

19. Gràfic comparatiu entre Colomer (1995), Correro (2018) i Romero (2021): nacionalitat dels il·lustradors

Gràfic 3: Gràfic comparatiu entre Colomer (1995), Correro (2018) i Romero (2021): nacionalitat dels il·lustradors

20. Taula comparativa entre Colomer (1995), Correro (2018) i Romero (2021): Modalitat de creació de les obres

	0-3 Romero	0-3 Romero	6-8 Correro	6-8 Correro	6-8 Colomer	6-8 Colomer
Modalitats de creació	Nº	%	Nº	%	Nº	%
Total d'obres	40	100,00%	31	100,00%	32	100,00%
Escrites i il·lustrades per la mateixa persona	24	60,00%	15	48,39%	22	68,75%
Elaborades per un autor i un il·lustrador	16	40,00%	15	48,39%	10	31,25%
Sense autoria	0	0	1	3,23%	0	0,00%

Taula 70: Taula comparativa entre Colomer (1995), Correro (2018) i Romero (2021): Modalitat de creació de les obres

21. Taula comparativa entre Colomer (1995), Correro (2018) i Romero (2021): Idioma de les obres

	0-3 Romero	0-3 Romero	6-8 Correro	6-8 Correro	6-8 Colomer	6-8 Colomer
Idioma	Nº	%	Nº	%	Nº	%
Total d'obres	40	100,00%	31	100,00%	32	100,00%
Total d'obres traduïdes	39	97,50%	29	93,55%	29	90,63%
Traduccions de llengües estrangeres	30	75,00%	25	80,65%	24	75,00%
Traduccions del castellà	9	22,50%	4	12,90%	3	9,38%
Català	1	2,50%	2	6,45%	5	15,63%

Taula 71: Taula comparativa entre Colomer (1995), Correro (2018) i Romero (2021): Idioma de les obres (1)

	0-3 Romero	0-3 Romero	6-8 Correro	6-8 Correro	6-8 Colomer	6-8 Colomer
Idioma original del text	Nº	%	Nº	%	Nº	%
Total d'obres	40	100,00%	31	100,00%	32	100,00%
Anglès	14	35,00%	7	22,58%	15	46,88%
Francès	12	30,00%	11	35,48%	0	0,00%
Castellà	9	22,50%	4	12,90%	3	9,38%
Italià	2	5,00%	0	0,00%	0	0,00%
Alemanys	2	5,00%	5	16,13%	7	21,88%
Català	1	2,50%	2	6,45%	5	15,63%
Taiwanès	0	0	2	6,45%	0	0,00%
Suec	0	0	0	0,00%	1	3,13%
Danès	0	0	0	0,00%	1	3,13%

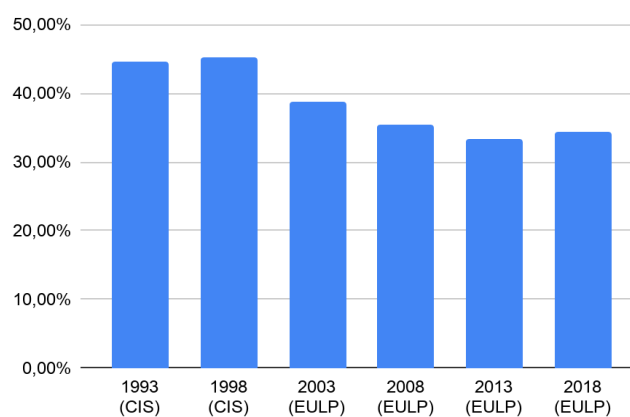
Taula 72: Taula comparativa entre Colomer (1995), Correro (2018) i Romero (2021): Idioma de les obres (2)

22. Taula comparativa entre Colomer (1995), Correro (2018) i Romero (2021): tipologia de les obres

	0-3 Romero		6-8 Correro		6-8 Colomer	
Obres	Nº	%	Nº	%	Nº	%
Total d'obres	40	100,00%	31	100,00%	32	100,00%
Narratives	23	57,50%	26	83,87%	32	100,00%
No Narratives	17	42,50%	5	16,13%	0	0,00%

Taula 73: Taula comparativa entre Colomer (1995), Correro (2018) i Romero (2021): tipologia de les obres

23. Gràfic extret de la plataforma per la llengua catalana: percentatge de catalans que tenen com a primera llengua el català

Gràfic 4: Gràfic extret de la plataforma per la llengua catalana: percentatge de catalans que tenen com a primera llengua el català

9.2. ANNEX 2: Obres analitzades.

1. Castro, B. (2018) *A dormir gatets*. Barcelona: Zahorí.
2. Lipniewska, D. (2019) *A la ciutat*. Barcelona: Coco books.
3. Ortiz, E. i Valdivia, P. (2014) *A passeig*. Manresa: La Fragatina.
4. Rosen, M. i Oxenbury H.(2013) *Anem a caçar un ós*. Barcelona: Ekaré.
5. Rathmann, P. (2019) *Bona nit, Goril·la*. Barcelona: Ekaré.
6. Brown, M. i Hurd, C. (2013) *Bona nit, lluna*. Barcelona: Corimbo.
7. Ortiz, E. i Valdivia, P. (2014) *Cada ovella la seva parella*. Manresa: La Fragatina.
8. Dubuc, M. (2020) *Casa meva, casa teva*. Barcelona: Joventut.
9. Bee, W. (2008) *Compte amb la granota*. Barcelona: Joventut.
10. Dubuc, M. (2010) *Davant de casa meva*. Barcelona: Joventut.
11. Fox, M. i Oxenbury, H.(2018)*Deu ditets*. Barcelona: Kalandraka.
12. Straber, S. (2015) *El pastís és tan amunt*. Barcelona: Joventut.
13. Alcantára, R. i Gusti (2019) *El Pirata valent*. Barcelona: Kalandraka.
14. Kerr, J. (2020) *El tigre que va venir a berenar*. Madrid: Harper CollinsIberia.
15. Wadell, M. i Benson, P. (2017) *Els tres mussolets*. Barcelona: Kalandraka.
16. González, O. i Taeger, M. (2008). *En Patufet*. Barcelona: Kalandraka.
17. Mcbratney, S. i Jeram, A. (2002)*Endevina com t'estimo*. Barcelona: Kókinos.
18. Ashbé, J. (1998). *Fins al vespre!*. Barcelona: Corimbo.
19. Benegas, M. i Caamaño, N. (2019) *Hola, Matí*. Guadalajara: A buen paso.
20. Odriozola, E. (2020) *Ja sé vestir-me sola*. Madrid: Modernas el Embudo.
21. Henkes, Kevin (2016) *L'espera*. Barcelona: Joventut.
22. Carle, E. (2016) *L'erugeta goluda*. Barcelona: Elfos.
23. Kaori, T. (2014) *La neu*. Girona: Tramunatana.
24. Holzwarth, W. i Erlbruch, W. (1999) *La talpeta que volia saber qui li havia fet allò al cap*. Barcelona: Kalandraka.
25. Alemagna, Beatrice (2019) *Les coses que se'n van*. Barcelona: Combel.
26. Rubio, A. i Villan, Ó. (2015) *Lluna*. Barcelona: Kalandraka.
27. Gravett, E. (2012) *Més!* Barcelona: Cruïlla.
28. Ahlberg, J. i Ahlberg, A. (2020) *Minilibres per a nadons*. Barcelona: Flamboyant.
29. Voltz, C. (2018) *No és culpa meva!* Barcelona: Kalandraka.
30. Ashbé, J. (2004). *Oh!, és fosc...* Barcelona: Corimbo.
31. Tullet, H. (2017) *Oh!, un llibre que parla*. Barcelona: Cruïlla.
32. Grossi, N. (2018) *Ós un cau!* Barcelona: Thule.
33. Rodari, G. i Bonanni, S. (2020)*Què ens cal?* Barcelona: Kalandraka.
34. Jadoul, É. (2004) *Que ve el llop!* Barcelona: Edelvives.
35. Rubio, A. i Villan, Ó. (2015) *Sabata*. Barcelona: Kalandraka.
36. Haughton, C. (2019) *Shhh! Tenim un pla*. Madrid: Nubeocho.
37. Benegas, M. i Reyes, M. (2019) *Tris-Tras*. Barcelona: Combel.
38. Montanari, E. (2020)*Un dia ple de sons*. Barcelona: Joventut.
39. Tullet, H. (2017) *Un joc*. Barcelona: Cruïlla.
40. Haughton, C. (2019) *Una mica perdut*. Madrid: Nubeocho.